Ազգ
Azg
armenian daily
6 ՓԵՏՐՎԱՐ 1999 ՇԱԲԱԹ # 20 (1765)

Անդրկովկասի ղեկավարները հանդիպելու են Լյուքսեմբուրգում

ԲՈՆՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ ԿՈՎԿԱՍՊՐԵՍ։ Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպումը կկայանա առաջիկա ամիսներին Լյուքսեմբուրգում։ Այս մասին փետրվարի 5-ին Բոննում հայտնել է Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը, որն աշխատանքային այցով գտնվում է ԳԴՀ-ում։

Մեկնաբանելով հինգշաբթի իր գերմանացի գործընկերոջ՝ Յոշկա Ֆիշերի հետ վարած բանակցությունները՝ Թ. Զուլֆուգարովը ընդգծել է, որ Գերմանիան, որը տվյալ ժամանակամիջոցում կատարում է նախագահի գործառույթներ Եվրոպական միության ղեկավար մարմիններում, «մտադիր է օժանդակել գագաթաժողովի գումարմանը Լյուքսեմբուրգում մինչեւ հունիս ամիսը»։ Ըստ նախարարի, հանդիպումը թույլ կտար երեք հանրապետությունների ղեկավարներին կառուցողական ոգով քննարկել բոլոր ցավոտ խնդիրները։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

88 կողմ, 5 ձեռնպահ եւ 5 դեմ՝ ընտրական օրենսգրքին

Հայաստանյան իշխանության ոչ մի թեւ չի վստահում մյուսին

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

«Փոփոխոցի այս մթնոլորտում, ինչքան էլ մենք ցանկանանք, նորմալ ընտրություններ չենք կարող անցկացնել։ Ես խորապես համոզված եմ այն ուժերը, որոնք լարում են քաղաքական մթնոլորտը, անում են ամեն ինչ, որ այս ընտրությունները տապալվեն, որովհետեւ համոզված են, թե այս ընտրություններում հաջողություն չեն ունենալու», կտրուկ գնահատեց ԱԺ խոսնակ Խոսրով Հարությունյանը ընտրական օրենսգրքի 3-րդ ընթերցումից անմիջապես հետո։ Ուրբաթ արտահերթ նստաշրջանում հընթացս 40 րոպեի ամբողջությամբ ընդունվեց «ՀՀ ընտրական օրենսգրքի» նախագիծը, որը կարելի է համարել մեր նախընտրական փետրվարի վճռորոշ իրադարձություններից մեկը։ Ճոճանակը սկսում է իր շարժումը՝ աջ թե ձախ, պարզ կդառնա ավելի ուշ։

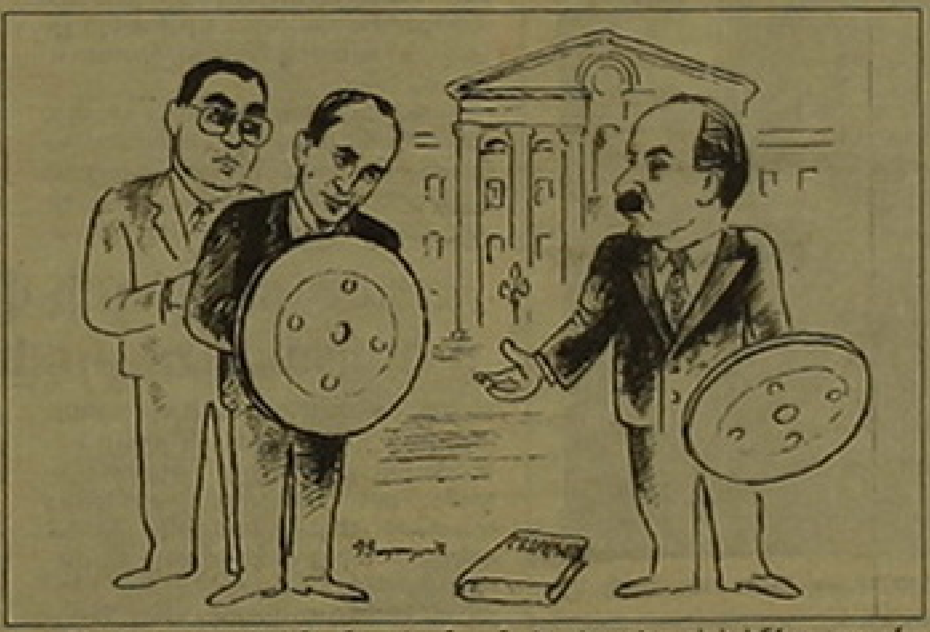

Ընտրական օրենսգրքի համահեղինակ, «Երկրապահ» պատգամավորական խմբի անդամ Վիկտոր Դալլաքյանը վերջին վրձնահարվածները ներկայացրեց, որոնք քաղաքական համաձայնության արդյունքում ձեւավորեցին ընտրական օրենսգրքի համայնապատկերը։ Կոմունիստների առաջարկությամբ հանված է համամասնական ցուցակի նվազագույն շեմը՝ 56 թեկնածու պարտադրող հոդվածը, մնացյալ փոփոխությունները խմբագրական բնույթի են։ Եւ մեկ կարեւոր մանրամասն. Վիկտոր Դալլաքյանը հավաստեց, թե իրենք պատգամավորներով օրենսդրական նախաձեռնություն են ներկայացրել քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու, որոնց արդյունքում ընտրակեղծիքներ կատարողները կստանան համապատասխան պատժաչափ։ Խոսքը վերաբերում է 25 հոդվածին։

Տես ● էջ 3

Հարազատները հրաժեշտ տվեցին Հուսեյն թագավորին

Հորդանանի Հուսեյն թագավորի կյանքը պահպանող բուժսարքավորումը կարող է անջատվել այսօրվա ընթացքում։ Թագավորական ընտանիքի անդամներն արդեն հրաժեշտ են տվել թագավորին։

Փետրվարի 5-ին Միջին Արեւելքի ամենահին ղեկավարն իր պնդմամբ վերադարձել է հայրենիք այն բանից հետո, երբ նրա ներքին օրգանները դադարել են գործելուց։ «Ազգի» էջերում տեղեկացրել էինք, որ հունվարի 19-ին թագավորն ԱՄՆ-ում 6-ամսյա բուժումից հետո ժամանել էր Ամման։ Սակայն, այնտեղ մի շաբաթ էլ չմնալով, կրկին մեկնել էր ամերիկյան «Մայո կլինիկ», ուր բուժվում էր։ Այնուհետեւ, փետրվարի 2-ին, երկրորդ անգամ ենթարկվելով ոսկրուղեղի փոխպատվաստման, կտրուկ վատթարացել է նրա առողջական վիճակը եւ որոշել է վերադառնալ թագավորություն, ուր հասել է փետրվարի 5-ի կեսօրին։ Շուրջ կես դար թագավորության անվան հետ է նույնացվել թագավորի անունը։ Ամբողջ աշխարհի համար Հուսեյնը Հորդանանն էր եւ հակառակը։

NEW YORK TIMES

ԱՄՆ-ն Ադրբեջանի հետ չպետք է կնքի ռազմական դաշինք

Այսպես է վերնագրել ամերիկյան մեծազդեցիկ «Նյու Յորք թայմսը» փետրվարի 5-ի իր խմբագրականը։ Այժմ Ադրբեջանն առաջարկում է իր մոտ հյուրընկալել ամերիկյան ռազմական առաջին կայանը նախկին խորհրդային տարածքներում, տեղեկացնում է թերթը եւ իսկույն ավելացնում, որ Վաշինգտոնը պետք է մերժի այդ առաջարկը։ Քանի որ, կարծում են խմբագրականում, Ադրբեջանում ամերիկյան զորք տեղադրելը նշանակում է անտեղի բարդացնել հարաբերությունները Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Իրանի հետ։ Այն կարող է Մ. Նահանգներին շատ սերտ եւ դրանով իսկ անցանկալի ռազմական հարաբերությունների մեջ դնել Ադրբեջանի ինքնակալ ղեկավար Հեյդար Ալիեւի հետ։

Խմբագրականն ամբողջությամբ կարդացեք մեր առաջիկա համարում։

Դուման ընդունեց 1999 թ. բյուջեն

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Այսօր Ռուսաստանի Պետդուման 4-րդ վերջնական ընթերցմամբ, 308 կողմ, 59 դեմ եւ 6 ձեռնպահ ձայների հարաբերակցությամբ ընդունեց 1999 թ. դաշնային բյուջեն։ Ընդունվել է պետական ապարատի ծախսերի վերաբերյալ կառավարության կողմից ներկայացված ուղղումը, ըստ որի նախագահի վարչակազմի ծախսերը կրճատվում են ոչ թե 40 տոկոսով, ինչպես նախկինում էր, այլ 20 տոկոսով։ Փաստաթուղթը որոշվել է ուղարկել Դաշնային խորհրդի քննարկմանը։

Եվ պահանջեց պաշտոնից ազատել Բերեզովսկուն

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ։ Պետական դուման այսօր պալատի երկու՝ անվտանգության եւ ԱՊՀ գործերի կոմիտեներին հանձնարարեց պատրաստել ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինին եւ Անկախ Պետությունների Համագործակցության մյուս երկրների նախագահներին ուղղված ԱՊՀ գործադիր քարտուղար Բորիս Բերեզովսկուն պաշտոնից ազատելու մասին Պետական դումայի դիմումի նախագիծը։ Պետական դումայի այսօրվա լիագումար նիստում այս որոշման կողմ քվեարկեց 264 պատգամավոր, դեմ՝ 1, ձեռնպահ՝ ոչ մեկը։

Մոնիկա Լեւինսկին ցուցմունքներ չի տալու ԱՄՆ Սենատում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Մոնիկա Լեւինսկին ցուցմունքներ չի տալու ԱՄՆ Սենատում։ Երեկ երեկոյան տեղի ունեցած քվեարկության ընթացքում միայն 30 սենատոր է կողմ եղել այդ արարողությանը, իսկ 70-ը, ներառյալ 25 հանրապետականներ, դա համարեցին ավելորդ։ Բացի այդ, հանրապետականները հրաժարվել են նախագահին մեղավոր ճանաչել առանց նրան պաշտոնից հեռացնելու։

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Փախել է օպերայի եւ բալետի թատրոնի հյուրախաղերի կազմակերպիչը

ԳԼԵՆԴԵՅԼ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ «Հայաստանի օպերայի եւ բալետի պետական թատրոնի՝ ԱՄՆ-ի հյուրախաղերի կազմակերպիչ Գրիգոր Պետրոսյանին պատասխանատվության կանչելու փոխարեն նրան պարզապես հեռացրել են որպես իմպրեսարիոյի, իսկ ներկայումս հայտարարվել է, որ Գրիգոր Պետրոսյանը «փախել է»։ Այս մասին տեղեկացնում է ԱՄՆ-ում «Նոյյան տապանի» թղթակիցը։

Համաձայն լրագրող Ժակլին Ֆոխի (Գլենդեյլ), «Անուշ» օպերայի՝ Shrine Auditorium սրահում ունեցած ներկայացումից հետո համերգների կազմակերպիչ Գրիգոր Պետրոսյանը, որը Գլենդեյլի Հայկական ազգային մշակույթի եւ սպորտի հիմնադրամի աշխատակիցն է, հայտարարել է, որ ի վիճակի չէ թատրոնի արտիստների համար հետդարձի տոմսեր գնել։ Ըստ նրա, համերգից բավականաչափ միջոցներ չեն ստացվել, որ նա կարողանա վճարել սրահի վարձը, արտիստների աշխատավարձը, ինչպես նաեւ ձեռք բերել հետդարձի տոմսեր։

Սակայն Shrine Auditorium-ի ղեկավարները, ըստ Ֆոխի, թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Լեւոնյանին հայտնել են, որ վաճառվել է 3800 տոմս՝ 20-120 դոլարով։ Մեր թղթակցի տվյալներով, համերգի ժամանակ սրահում եղել է մոտ 6000 ունկնդիր, եւ եթե նկատի ունենանք, որ տոմսի միջին արժեքը եղել է 50 դոլար, ապա դա կազմում է 300.000 դոլար։ Իսկ այդ սրահի վարձը, նրա տվյալներով, 25000 դոլար է։ Նրա խոսքերով, մյուս՝ ավելի փոքր դահլիճում անցկացված երկրորդ համերգին ներկա է եղել մոտ 3000 մարդ, դահլիճի վարձն էր 7000 դոլար։ Նա նաեւ հայտնում է, որ հյուրանոցի յուրաքանչյուր համարում ապրում էր 2-3 մարդ՝ սենյակը 40 դոլար վարձով, արտիստների թիվն էր 175 մարդ՝ բնակվելու ժամկետը՝ 10 օր։ Եւ յուրաքանչյուր երաժշտի օրապահիկը, որը եւս նրանց չի տրվել, 20 դոլար է եղել։

Ֆոխի հաղորդման համաձայն, Տիգրան Լեւոնյանը եւ Գոհար Գասպարյանը հունվարի կեսից ապրում են Days Inn հյուրանոցում, իսկ որոշ արտիստներ լքել են այն եւ ապաստան գտել իրենց բարեկամների եւ ծանոթների տներում։ Մեր թղթակցի վկայությամբ, արտիստները ոստիկանների կողմից դուրս են հանվել փողոց, եւ ներկայումս նրանք ապրում են «ով ում տանը պատահի»։

Ամերիկահայերի շրջանում կազմակերպված դրամահավաքի գումարներով օրական 10 հոգի ուղարկվում է Հայաստան. ըստ Ֆոխի, Տիգրան Լեւոնյանը հայտնել է, որ հանգանակված գումարով 26 արտիստ արդեն ուղարկվել են Հայաստան, սակայն մնացածներին ուղարկելու համար անհրաժեշտ է եւս 20 հազար դոլար։

Տիգրան Լեւոնյանի խոսքերով, նշում է Ֆոխը, Գլենդեյլի Հայկական ազգային մշակույթի եւ սպորտի հիմնադրամի հետ կնքված պայմանագրի համաձայն, հրավիրող կողմը պետք է վճարեր հյուրախաղերի անցկացման հետ կապված բոլոր ծախսերը։ Նա նաեւ հայտնել է, որ մտադիր է Հայաստան վերադառնալուց հետո դատական հայց ներկայացնել Գրիգոր Պետրոսյանի դեմ։

«Նոյյան տապանի» թղթակիցը հայտնում է, որ ամերիկահայերի շրջանում այս պատմությունը մեծ աղմուկ, տարաբնույթ ասեկոսեներ եւ անվստահության մթնոլորտ է առաջացրել։ Դա հիմնավորվում է նրանով, որ Գրիգոր Պետրոսյանի եղբայրը, որը թատրոնի երգիչներից է, «Անուշում» Սարոյի դերակատարն էր, այն դեպքում, երբ «սարոների» ցուցակում նա ընդամենը 17-րդն է։ Նշվում է նաեւ, որ թատրոնը ԱՄՆ էր ժամանել՝ կազմում ունենալով մոտ 30 մարդ ավելի, քան հիմնական կազմն է։

ԱՄՆ-ում հեռուստատեսությամբ կազմակերպված դրամահավաքի նպատակն էր օգնել Հայաստանի օպերայի եւ բալետի թատրոնի արտիստներին։ Ուղիղ եթերի ժամանակ հեռուստադիտողներից մեկի հարցն էր. «Եթե դուք Պետական օպերան եք, բա ո՞ւր է պետությունը»։

ՄՈՍԿՎԱ

Աղանբեկյանի նկատմամբ հարուցված քրեական գործը մարդու իրավունքների ոտնահարում է

Օրերս Մոսկվայի ժողտնտեսության ակադեմիայի ռեկտոր, ակադեմիկոս Աբել Աղանբեկյանի նկատմամբ հարուցված քրեական գործի կապակցությամբ երեկ «Ազգը» հեռախոսով մեկնաբանություն ստացավ Մոսկվայից։

Ակադեմիկոսը, որն իր մասին հարուցված գործի մասին մամուլի միջոցով է տեղեկացել, ներկայումս հիվանդ է եւ այսօրվանից հիվանդանոցային բուժում պետք է ստանա, իր մտերիմների միջոցով հայտնել է մեզ, որ իրեն վերագրված երկու հանցանքներն էլ՝ պաշտոնի չարաշահումը եւ ապօրինի գործարարությունը, անտեղի են։ Խնդրի էությունն այն է, որ Աղանբեկյանը վարկ վերցնելով կառուցում է 150 մլն դոլար արժողությամբ «Զենիթ» հյուրանոցային համալիրը, որի բաժնետոմսերի մեծ մասը ձեռք բերելու նպատակով ակադեմիայի դեմ գործունեություն են ծավալել քաղաքի մեծամեծները, ընդ որում չի բացառվում, որ այս ամենի ետեւում կանգնած է Մոսկվայի քաղաքապետ Լուժկովը։ «Նրանք քաղաքական աստառ են տալիս գործին, խնդրել է հաղորդել Ա. Աղանբեկյանը, յուրացնելու համար ուրիշի ունեցվածքը»։ Նա հաղորդել է նաեւ, որ ստուգումների ժամանակ նույնպես պետական իրավական մարմիններն ապօրինաբար առգրավել են նաեւ ակադեմիային պատկանող գույքը։

Իր դեմ հարուցված գործը Աղանբեկյանը համարում է մարդու իրավունքների ոտնահարում։ Իսկ մտերիմները, մասնավորապես ակադեմիայի կոլեկտիվը, որի ձեռքին է բաժնետոմսերի մեծ մասը, մտադիր են պայքարել՝ ձեռնարկելով համարժեք քայլեր։

ՌՈՒԶԱՆ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Նույնիսկ երբ Ազատության հրապարակը պայթի հանրահավաքի մասնակիցների քանակից, այն այսօր սոցիալապես անապահով ու վշտացած տարեցների սեւ զանգվածի հավաքատեղի է, որտեղ վերջինս կարող է

ՀԱՆՐԱՀԱՎԱՔ

Վազգեն Մանուկյանը ժողովրդին կոչ է անում միասին լուծել իշխանափոխության խնդիրը

լսել իր վրդովված սրտին ցանկալի խոսքեր:

Իսկ ժողովրդական շարժում այս հրապարակից հազիվ թե հառնի, որքան էլ ԱԺՄ-ի փետրվարի 5-ի հանրահավաքի կազմակերպիչներին հավաքվածների թիվը «լուրջ հույսեր ներշնչի»: «Այսպես ապրել չի լինի» նախաբանով, «ո՞վ է մեղավոր» ամբիոնային հարցականով ու «ապրե՛ս, այո՛» հանդիսատեսի բացականչություններով կազմված արդեն ծանոթ սցենարը խորթ չէր նաեւ այս հանրահավաքին:

Հանրահավաքում ելույթ ունեցողներից յուրաքանչյուրը չզլացավ եւս մեկ անգամ ներկայացնել երկրի հոգսերը, դրանց պատճառներն ու մեղավորներին: Կոչ արվեց ցուցաբերել վճռականություն, միասնականություն, գիտակցականություն: Շավարշ Քոչարյանը տեղեկացրեց, որ միտում կա ժողովրդին բաժանել երկու հատվածների ու դրանում փոքր դեր չունի «Վանոյի կեղտոտ գործը»: Պետք չէ աջակցել «ոչ Ռոբերտ Քոչարյանի, ոչ Վազգեն Սարգսյանի ճամբարներին. մեր նպատակն է՝ նա էլ հեռանա, նա էլ»:

Հանուն միասնականության, Ա. Սադոյանը դիմեց ժողովրդին. «Ճանաչում եք, գիտեք մեզ բոլորիս. եկե՞ք, չե՞ք ուզում մեր կուսակցության մեջ մտնել՝ եղեք առանձին, բայց կազմակերպված»:

Նախքան հանրահավաքը բաժանվել էին թերթիկներ հասցեներով, որտեղ ցանկացողները դիմեն «միասնականանալու»: «Երբ ամեն մի համայնքում, ամեն մի թաղամասում ու բակում ունենանք գոնե 10-15 հոգանոց կազմակերպված

խմբեր, մեր դեմ այսպիսի բռնություններ չեն լինի», հավաստիացրեց Ա. Սադոյանը՝ իր «դեռ չծնված թոռների անունով», բազում անգամ վրդովվելով, որ «այս երկիրը Ռոբերտ Քոչարյանինը չէ, Վազգեն Սարգսյանինը չէ, Արմեն Դարբինյանինը չէ: Այս երկիրը մերն է՝ փրկենք այն»:

«Փրկության» իր դեղատոմսն առաջարկելուց առաջ Վազգեն Մանուկյանը մի քանի գույժ հաղորդեց. մեկը՝ այն, որ «մի ուրվական է պտտվում իշխանության մեջ»՝ Լեւոնի ուրվականը, մյուսը՝ որ այս տարի «աննախադեպ վատացել է ժողովրդի տնտեսական, սոցիալական վիճակը: Բացի այդ, տեղական արտադրությունն այս տարի կրճատվել է 25 տոկոսով, իսկ ներքին ներդնողների հնարավորությունը 1 մլրդ դոլարից իջել է 300 մլն-ի: Ելքն այն է, ըստ նրա, որ զարկ տրվի տեղական արտադրությանը, պայմաններ ստեղծվեն ներքին ներդնողների համար, իսկ ամենագլխավորը՝ հարկավոր է միասնաբար «լուծել իշխանափոխության խնդիրը»:

Ու թեեւ, ինչպես նշվեց, պահն օրհասական է, եւ «օդում կախված է անհանգստությունն ու անհուսությունը մեր ապագայի նկատմամբ», ԱԺՄ-ի հաջորդ՝ «նախընտրական» հանրահավաքը հայտարարվեց գրեթե 1 ամիս հետո՝ փետրվարի 26-ին:

ՌՈՒԶԱՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԱԺ

«Դատախազի քայլերը պետք է լինեն բաց»

Փաստարկեց ԱԺ խոսնակ Խոսրով Հարությունյանը, որը «որեւէ մեկի քաղաքական քմահաճույքին չի ենթարկվի»

«Դատախազը մեկ-երկու անգամ հայտարարել է, թե չի բացառում երկրորդ անգամ խորհրդարանին դիմելը՝ պատգամավոր Վանո Սիրադեղյանին անձեռնմխելիությունից զրկելու միջնորդությամբ: Սպասենք դատախազի քայլերին: Ես համոզված եմ, որ դատախազի քայլերը պետք է լինեն բաց, հրապարակային», երեկ պնդեց ԱԺ խոսնակը՝ փաստարկելով, որ մինչ խորհրդարան գալը դատախազը պետք է հանրությանը ներկայացնի իր նոր միջնորդության դրդապատճառները. «Ինչո՞ւ է երկրորդ անգամ մտնում խորհրդարան: Ես կարծում եմ՝ բոլորս պետք է հասկանանք, թե չի կարելի այսպիսի կարեւոր հարցում ինչ-որ բան թաքուն պահել: Բոլորը պետք է պարզ իմանան իշխանության որեւէ թեւի, քաղաքական ուժի, պաշտոնյայի վարքագիծը: Դա պետք է ընկալելի լինի», եզրափակեց Խոսրով Հարությունյանը:

Դատախազի երկրորդ միջնորդության մերժումը ԱԺ խոսնակը գնահատեց իբրեւ ընդունելի հիմք Ռոբերտ Քոչարյանի կողմից ԱԺ-ն վաղաժամկետ լուծարելու, սակայն դա պարտադիր, անհրաժեշտ եւ բավարար պայման չէ: Լուծարման անհրաժեշտ եւ բավարար պայմանը քաղաքական ճգնաժամն է: Պատասխանելով լրագրողների այն հարցին, թե Ռոբերտ Քոչարյանի հետ հանդիպելուց հետո ինչ տպավորություն է ստացել նախագահի տրամադրվածության վերաբերյալ, Խոսրով Հարությունյանն ասաց. «Ռոբերտ Քոչարյանն առավել, քան երբեւէ շատ խնամքով եւ շատ զգույշ է վերաբերվում սահմանադրական այդ դրույթին (իր եւ վարչապետի հետ խորհրդակցելուց հետո ԱԺ-ն լուծարելու սահմանադրական իրավասությանը- Ն. Դ.)»: Խոսրով Հարությունյանը խոստովանեց, որ հասարակությունը, ինչու ոչ, նաեւ իշխանության մյուս թեւերը զարմացած են ներկա խորհրդարանի ակտիվությունից, բայց, իր համոզմամբ, այդ ակտիվությունը ժողովրդավարական զարգացումների ապացույց է: ԱԺ խոսնակը պատրաստ է ցանկացած զարգացումների. «Պատրաստ եմ քննարկել ցանկացած հարց ողջամտության, քաղաքական խելամտության հենքի վրա, բայց որեւէ մեկի քաղաքական քմահաճույքին չեմ ենթարկվի»:

Ն. Դ.

Արտարժույթի գնի վերջին աճը ՀՀ ԿԲ հայտարարությունների հետեւա՞նք

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի վերջին տեղի ունեցած արտարժույթի փոխարժեքի նոր բարձրացումը, ըստ առեւտրային բանկերից ստացված տեղեկությունների, ՀՀ ԿԲ ղեկավարների կողմից արված հայտարարությունների արդյունքն է: Դրանք հնչել են հունվարի վերջին, ԿԲ-ի եւ առեւտրային բանկերի ղեկավարների ու աշխատակիցների հանդիպման ընթացքում: Հայտարարությունների իմաստը այն է, որ ԿԲ-ն չի խառնվելու արտարժույթի շուկայական փոխարժեքի սահմանմանը՝ կարգավորումը վերապահելով հենց շուկային:

Ըստ մեր տեղեկությունների, չնայած ԿԲ-ն նույն բովանդակության պաշտոնական հայտարարություններ արել է բազմիցս, սակայն հունվարյան հանդիպման (թե՞ հանդիպումների) ժամանակ ասվածը (կամ ասվածի տոնը) առեւտրային բանկերի «միամիտ» ղեկավարների կողմից ընկալվելով բառացի, արտարժույթի փոխարժեքի բարձրացման հիմք է դարձել. հիշեցնենք, որ 1 դոլարի վաճառքի գինը հասավ 575 դրամի:

Այդ երեւույթին նպաստել է այն հանգամանքը, որ Ռուսաստանի ճգնաժամի բերած անորոշության պայմաններում արտարժույթի շուկան անմիջապես արձագանքում է ոչ միայն ԿԲ-ի կողմից իրականացվող որեւէ գործողությանը, այլեւ ԿԲ պաշտոնյաների հայտարարություններին:

Արտարժույթի փոխարժեքն իջեցնելու եւ կայունացնելու համար ԿԲ-ն հունվարի վերջին շաբաթում արտաքին պահուստներից վաճառել է 3 մլն դոլար: Դա նրան հաջողվել է՝ փետրվարի 5-ի դրությամբ փոխանակման կետերում 1 դոլարի միջին փոխարժեքը հասել է 546 դրամի:

Այսպիսով, ԿԲ պաշտոնյաների «անզգուշության» պատճառով ԿԲ արտաքին պահուստների պաշարը հունվարի վերջին նվազել է եւս 3 մլն դոլարով:

Կոմունիստները փորձում են ցույցերով փրկել Հայաստանը «կապիտալիզմ կոչվող խեղկատակությունից»

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Իշխանավորներ, բավական է կեղեքեք ժողովրդին», «Ձեր թալանած ավարից վճարեք ժողովրդի հոսանքի պարտքերը», այսպիսի կարգախոսների ներքո մի քանի հարյուր կոմունիստներ հավաքվել էին այսօր բողոքի ցույցի Նոր Նորք համայնքում՝ Գայի հուշարձանի մոտ:

– Մեր նպատակն է օր առաջ իրենց արժանի բախտին արժանացնել եւ կառավարությունը, եւ իշխանություններին՝ բոլոր տիպի, Հայաստանը փրկել կապիտալիզմ կոչվող խեղկատակությունից, գնալ դեպի սոցիալիզմ, ասաց կոմկուսի Երեւանի քաղկոմի քարտուղար Յուրի Մանուկյանը: Նա հայտնեց նաեւ, որ միայն սոցիալական-տնտեսական կուրսի կտրուկ արմատական փոփոխությունը կարող է բավարարել կոմկուսին, այլ ոչ երբեք այս կամ այն բնագավառի բարեփոխումները կամ դրական տեղաշարժերը:

Հիշեցնենք, որ հունվարի 13-ից Հայաստանի կոմկուսը ՀՀ կառավարության շենքի մոտ կազմակերպել էր ցույցեր մեկ շաբաթ տեւողությամբ՝ կապված Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական ծանր իրավիճակի հետ: Հաշվի առնելով բնակչության խնդրանքն այն մասին, թե ոչ բոլորը հնարավորություն ունեն մասնակցել Երեւանի կենտրոնում անցկացվող նմանատիպ միջոցառումներին, կոմկուսը որոշել է մայրաքաղաքի տարբեր համայնքներում անցկացնել «փոքր հանրահավաքներ»: Եվ քանի որ հունվարի 26-ին չկար նման հանրահավաքների շարք անցկացնելու քաղաքապետի թույլտվությունը, որոշվեց արդեն արտոնված ցույցերի շարքը սկսել այսօրվանից:

Վերանայվել է ներմուծվող ապրանքների մաքսային արժեքի որոշման կարգը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 1-ից գործողության մեջ դրված «Մաքսատուրքերի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն վերանայվել է ներմուծվող ապրանքների մաքսային արժեքի որոշման կարգը: Օրենքում հստակեցվում է, թե երբ է ներմուծվող ապրանքների համար գանձվող մաքսատուրքը հաշվարկվում հայտարարագրված մաքսային արժեքի հիման վրա եւ որ դեպքերում՝ մաքսային մարմինների կողմից: Մաքսային մարմինների կողմից, մասնավորապես, մաքսատուրքը հաշվարկվում է այն դեպքերում, երբ ներմուծվող ապրանքը ձեռք է բերվել անմաքս խանութից, ներմուծողի կողմից հայտարարագրված, եւ նույն ժամանակահատվածում ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքների միջեւ էական տարբերություն չկա:

Հայտարարագրված արժեքը մաքսատուրքի հաշվարկման հիմք է ընդունվում նաեւ արտասահմանյան երկրի հայտարարագիրը, երբ դրանում նշված մաքսային արժեքը համապատասխանում է ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրում նշված գնին: Երկրների ցանկը, որոնց մաքսային մարմինների կողմից տրված արտահանման հայտարարագրերը հիմք են ընդունվում Հայաստանի մաքսային մարմինների կողմից, սահմանում է ՀՀ կառավարությունը, դեռ հստակեցված չէ: Այն դեպքերում, երբ գործարքի հայտարարագրված գինը ակնհայտորեն ցածր է եւ ոչ իրական, ապա այն որոշելու իրավասությունը օրենքը վերապահում է մաքսային մարմիններին:

Օրենքի համաձայն, մաքսային վարչության կողմից սահմանված ցանկով օտարերկրյա խոշոր ընկերությունների Հայաստանում գրանցված ներկայացուցչությունների, մասնաճյուղերի, դուստր ընկերությունների եւ ֆրանչայզերների կողմից այդ ընկերությունների արտադրանք հանդիսացող ապրանքների ներմուծման դեպքում նախատեսվում է մաքսային արժեքի որոշումը վերապահել նախամաքսային ստուգումը իրականացնող ընկերությանը: Մնացած դեպքերում նշված ֆունկցիաները դրված են մաքսային մարմինների վրա: Նախամաքսային ստուգման եզրակացության առկայության դեպքում հայտարարագրված մաքսային արժեքը հիմք ընդունելու մասին դրույթը օրենքում ընդգրկված չէ:

■ *Այսպիսի անձրեւ ձմեռ Արցախում գրանցվել է 1955 թ., հայտնեց հանրապետության օդերեւութաբանական կայանի պետ Ռազմիկ Կարապետյանը: Չնայած լեռնագագաթներին ձյուն է նստել, բայց սա փետրվարին վայել ձմեռ չէ: Մեր արտագնա ստուգումները գյուղատնտեսության նախարարության հետ հույս են ներշնչում, որ հանրապետության վերին գոտու Ասկերանի եւ Մարտակերտի, մի շարք գյուղերի աշնանացան տարածքները շատ չեն տուժել: Վտանգավոր վիճակ է հարթավայրային գոտում: Օրինակ, Մարտունու շրջանի շատ գյուղերում ծառերն արդեն բողբոջել են: Այս օրերի ցուրտը կարճ է տեւելու: Առաջիկայում նորից տաքանալու միտումներ կան, հավաստեց կայանի պետը:* ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ընթացիկ**

Ռոբերտ Գրին. Հայաստանի բարձրաստիճան պաշտոնյաները շուրջ 50 մլն դոլարի կաշառք են ստացել Արմենտելի գործարքի համար

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Արմենտելի գործարքի հետ կապված կապի նախկին նախարար Գրիգոր Պողոսյանը եւ Հայաստանի մի շարք այլ բարձրաստիճան անձինք տարբերաբար մեծ կաշառքներ են ստացել TWT-ից: Այդ մասին փետրվարի 5-ի մամլո ասուլիսում հայտարարեց Արմենտել ընկերության նախկին աշխատակից, Անգլիա Կոնսալտինգ ընկերության ղեկավար Ռոբերտ Գրինը: Նա նշեց, որ գործարքի սկզբնական փուլում այդ գումարը կազմել է 10 մլն դոլար, իսկ TWT-ի գործունեության ողջ ընթացքում հայ պաշտոնյաները ստացել են շուրջ 50 մլն դոլարի կաշառք: Ըստ Գրինի, նա ունի նման մեղադրանքը հաստատող փաստաթղթեր, սակայն անունները եւ մանրամասները առայժմ չհրապարակեց:

Անդրադառնալով Արմենտելի հետ կապված խնդիրներին, Գրինը նշեց, որ խարդախությունները սկսվել են դեռեւս 1994 թ.-ից, երբ «Trans World Telecom» ընկերությունը ամերիկյան մեծահարուստ Բարի Յոնի նախաձեռնությամբ մտադրվեց Արմենտելի 49%-ի տեր դառնալ: Գրինը հերքեց կապի նախկին նախարար Գրիգոր Պողոսյանի վերջերս արած հայտարարությունն այն մասին, որ TWT-ն 100 մլն դոլար ներդրում է կատարել: Նա նշեց նաեւ, որ իրականությանը չի համապատասխանում ՀՀ տնտեսական եւ կառուցվածքային բարեփոխումների նախարար Վահրամ Ավանեսյանի պնդումը՝ TWT-ի կողմից 9 մլն դոլարի ներդրումների մասին: TWT-ն, ըստ Գրինի, ոչ միայն ներդրումներ չի կատարել, այլեւ կազմակերպել է մեծ գումարների արտահոսք Հայաստանից: Բացի դրանից, Siemens-ից ստացված սարքավորումների դիմաց Արմենտելը վճարել է ընդհանուր առմամբ 5-7 մլն հավելյալ գումար, քանի որ դրանց գները ուռճացված են եղել: Գների տարբերությունը TWT-ն յուրացրել է: Արմենտելը մեծ վնաս է կրել նաեւ սարքավորումների չարդարացված արագ առաքումների եւ դրանց դիմաց նույն արագությամբ արվող վճարումների հաշվին: Այս ամենից հետո TWT-ն իր 49% դիմաց ստացել է 77 մլն դոլար:

Գրինը հայտարարեց, որ ընդդեմ Արմենտելի Անգլիա Կոնսալտինգի շուրջ 200 հազար ԱՄՆ դոլարի հայցադիմումի մերժումը Սպանդարյանի շրջանի ժողդատարանի եւ դատավոր Ելիզավետա Դանիելյանի վրա գործադրված ճնշման արդյունք է: Ինքը Ե. Դանիելյանը, ըստ Գրինի, դատավարության ավարտին խոստովանել է, որ նման որոշման հանձնարարական է ստացել Հայաստանի բարձրաստիճան պաշտոնյաներից: Վերջիններիս վրա, Գրինի խոսքերով, իր հերթին ճնշում է գործադրել Հունաստանի կառավարությունը, որը Արմենտելի 90% բաժնետոմսերի սեփականատերն է: Հետագայում ժողդատարանի որոշումը ուժի մեջ է թողնվել վճռաբեկ դատարանի կողմից:

Իր իսկ խոսքերով, այս սկանդալային դատական գործի մասին իր կարծիքը Գրինը ներկայացրել է ԱՄՆ պետքարտուղարություն, կոնգրես, արդարադատության նախարարություն: Իր զեկույցների հիման վրա ներկայումս այդ մարմինները, ինչպես նաեւ Նահանգների հատուկ ծառայությունների համապատասխան ստորաբաժանումները հետազոտում են Հայաստանում դատական համակարգի եւ օրինականության պաշտպանման խնդիրները:

Գործին ծանոթանալով, Յուտաի նահանգից սենատոր Օրին Հաթչը դիմել էր ԱՄՆ առեւտրի ներկայացուցիչ Շառլին Բարշեւսկուն, կասկածի տակ դնելով Հայաստանի հետ հետագա տնտեսական համագործակցության նպատակահարմարությունը:

Ռոբերտ Գրինը զեկուցագիր է ներկայացրել ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, որտեղ հիմնավորվում են Անգլիա Կոնսալտինգ ընկերության գործի առնչությամբ Հայաստանի դատական մարմինների կայացրած սխալ վճռի բացասական հետեւանքները Հայաստանի միջազգային վարկի եւ տնտեսության զարգացման վրա: 134 էջ ծավալ ունեցող այդ փաստաթուղթը Գրինը նույն օրը պատրաստվում էր ներկայացնել Հանրապետության բոլոր այն նախարարություններին, որոնք առնչվել են գործին:

Ռ. Գրինը նշեց, որ Հայաստանի ղեկավարությունը հնարավորություն ունի վերանայելու դատարանի որոշումը եւ շտկելու կատարված սխալը: Ըստ Գրինի առաջարկությունների, անհրաժեշտ է օրենսդրական փոփոխություններ կատարել եւ քայլեր ձեռնարկել հանրապետությունում կաշառակերության վերացման ուղղությամբ: Դա կբարձրացնի Հայաստանի միջազգային վարկը եւ կնպաստի մեծ քանակությամբ ներդրումների ուղղված Հայաստանի արդյունաբերության եւ տնտեսության զարգացմանը:

ՎԱՆԱՁՈՐ

Կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր

Օրերս Վանաձորում էին Ռամկավար ազատական կուսակցության Բոստոնի ներկայացուցիչ Հաբեթ Թորոսյանը եւ ՀՌԱԿ վարչության անդամ Գրիգոր Պետրոսյանը: Նրանք հանդիպեցին մարզկենտրոնի երեք «Ղեւոնդ Խանջյան», «Կենտրոն», «Դիմաց» ակումբների ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպման հիմնական նպատակը Վանաձորում նոր աշխատատեղեր ստեղծելն էր, որի համար քննարկվեցին արդյունավետ տարբերակներ: Ակումբների ատենապետները ներկայացրին նաեւ կուսակցության գործունեության եւ Հայաստանի ներքաղաքական մթնոլորտին վերաբերող իրենց տեսակետները:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
ՀՌԱԿ Վանաձորի «Դիմաց» ակումբի ատենապետ

Ովքե՞ր կդառնան վարկառուներ

ՎԱՆԱՁՈՐ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետության կառավարության ֆինանսավորմամբ, Լոռու մարզի 1988 թ. երկրաշարժից տուժած բնակավայրերի մի քանի տասնյակ բնակիչների վարկի ձեւով կտրամադրվի 180 մլն դրամ: Այս օրերին մարզպետարանի կողմից ստեղծված մասնագիտական հանձնաժողովը նախապատրաստական աշխատանքներ է կատարում առաջնահերթության կարգով բնակարանային շինարարություն իրականացնել ցանկացող հավանական վարկառուների շրջանում:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

«Կա՞, թե՞ չկա» հոդվածի առիթով

Հարգելի խմբագրություն, կարդալով ձեր թերթի թիվ 8-ում տպագրված «Կա՞, թե՞ չկա» հոդվածը, «Իրավունք» թերթի թղթակից պարոն Հովհաննես Գալաջյանի նման զարմացած եմ: Ինչպես կարող է նման հեղինակավոր թերթ առանց ստուգելու փաստերը, կեղծիք ու զրպարտանքներ տպագրել, ապակողմնորոշել ընթերցողներին, դրանով իսկ գցել իր վարկը:

Հոդվածագիր Սիմոն Հակոբյանին ճանաչում են հանրապետության գրեթե բոլոր թերթերի խմբագրությունները, նախարարությունները, գերատեսչությունները, կազմակերպությունները եւ այլն: Եթե նայեք վերը նշված թերթերի, ինչպես նաեւ ձեր եւ «Ոզնի» ամսագրի արխիվները, ապա կտեսնեք ոչ թե հարյուր, այլ հազարավոր դիմում-բողոքներ եւ այլ զրպարտչական նամակներ Սիմոն Հակոբյանի ստորագրությամբ, այն էլ՝ համարակալված հատուկ նշաններով: Մասնավորապես նա իրականում 2-րդ խմբի հաշմանդամ չէ, սակայն սեփական մեքենաներով, բողոքներով կարողացել է ձեռք բերել հաշմանդամության կարգ, մտնել «Փարոս» համակարգը եւ համարվել անապահով:

Ս. Հակոբյանն ունի մեկ տղա բարձրագույն կրթությամբ, աշխատում է գյուղի դպրոցում որպես ուսուցիչ, բաժանված է փաստաթղթերով միայն տղայից, սակայն ապրում են միասին՝ երկհարկանի բնակարանում: Տղան զբաղվում է նաեւ անհատ ձեռներեցությամբ, ունի սեփական տաղավար: Միայն Ս. Հակոբյանին տրված է 0,53 հա վարելահող, 0,40 հա խոտհարք: Բացի այդ, վարձակալական հիմունքներով զբաղեցնում է 0,08 հա ջրովի լավագույն հողամաս, ունի անասուն եւ այլն:

Ստացել է «Փարոս» համակարգով ՄԱԿ-ի համաշխարհային պարենային ծրագրով նախատեսված բոլոր օգնությունները.

18.10.1995 թ. - սնունդ
01.06.1996 թ. - սնունդ
13.01.1997 թ.- սնունդ
03.02.1997 թ. - -
11.07.1997 թ. - -
25.12.1997 թ. - -

1998 թ. տարածաշրջանի գյուղական բնակչությանը նման օգնություն չի հատկացվել:

1999 թ. հունվարին ընդգրկված է ընտանեկան նպաստների համակարգում եւ ստանում է 6100 դրամ: Այս ամենից հետո Ս. Հակոբյանը գրում է, որ ոչինչ չի ստացել «Փարոս» համակարգից:

Խնդրում եմ ուսումնասիրել վերոհիշյալ փաստերը եւ կատարել հետեւություն: Ավելացնեմ նաեւ, որ հոդվածագիրը քաջ գիտակցելով, որ իր ներկա իսկ սոցիալական վիճակով դուրս է մնում ընտանեկան նպաստի համակարգից, նախօրոք իրեն ապահովագրելու համար խոստացել է, որպեսզի հետագայում բողոքի, թե թերթի քննադատությունից հետո իրեն հանել են նպաստ վճարելու ցուցակներից:

Հարգանքներով՝ Ձեր մշտական ընթերցող

ՀՐԱՉԻԿ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Գեղարքունիքի մարզի սոց. ծառայության Մարտունու տարածքային կենտրոնի տնօրեն

88 կողմ, 5 ձեռնպահ եւ 5 դեմ՝ ընտրական օրենսգրքին

Սկիզբը էջ 1

Այս ամենը դարձյալ ի պատասխան կոմունիստների, որոնք երկրորդ ընթերցումից հետո աղմկահարույց ընդվզեցին ընտրական օրենսգրքից զեղծարարությունների հեղինակներին պատժող հոդվածները դուրս բերելու համար: Կոմունիստներին պարգեւած ծեծը օդում կախված չմնաց: Վերջնական քվեարկությունից առաջ «Բարեփոխումներ» խմբի նախագահ Արմեն Մարտիրոսյանն ընդմիջում վերցրեց, քանզի համաձայն չէր թաղապետների եւ քաղաքապետների մասնակցությունը ընտրություններին արտոնելու դրույթին՝ 97 հոդված: «Բարեփոխումների» պահանջած ընդմիջումը գրեթե համընկավ «Երկրապահի» խորհրդակցությանը: Հոդվածը չփոխվեց, սակայն ընտրական օրենսգիրքն ընդունվեց:

144 գրանցված պատգամավորներից նվազագույնը 73-ը պետք է կողմ քվեարկեին, որպեսզի ընտրական օրենսգիրքը վավերացվեր, կողմ քվեարկեցին 88-ը, կոմունիստները մասնակցեցին քվեարկությանը, ի հետեւանս քվորումը կայացավ: Որպես իրադարձությունը փորձեցին ստվերել, եւ Էդվարդ Եգորյանը մինչ քվեարկությունը մոտեցավ խոսափողին՝ հայտարարելով, թե այս ընտրական օրենսգիրքը լուրջ քայլ է ժողովրդավարության դեմ: Պատրվակն այն էր, որ ընդդիմադիր պատգամավորները երրորդ ընթերցման կարգ էին պահանջում. կարգը թույլ կտար իրենց արտահայտվելու, սակայն ակնհայտ էր, որ ընդդիմության ձայները չէին բավականացնելու ընտրական օրենսգրքում այլեւս փոխելու որեւէ հոդված, այսինքն՝ հայտարարությունը հետապնդում էր լոկ մի նպատակ՝ ուշադրության շեղում: Իբրեւ շեղման գործիք ընդդիմությունը ընտրել է ամենահինչեղը՝ անվստահություն հայտնելու ստորագրահավաք (իմփիչմենթ), ընդ որում եւ ԱԺ խոսնակին, եւ հանրապետության նախագահին: 15:15-ի մերձակայքում իրազեկ աղբյուրները հավաստեցին, որ անվստահություն հայտնող փաստաթղթի ներքո երկու տասնյակ ստորագրություն էր հավաքված: Էդ. Եգորյանին Խոսրով Հարությունյանը թույլ չտվեց ավարտել իր խոսքը, ինչն էլ պատճառ դարձավ փոխադարձ վիրավորանքների: Փոքրիկ մի միջադեպ մեծ ընտրություններից առաջ. միջադեպը փաստում է, որ Հայաստանում փոխադարձ անհանդուրժողականությունը գնալով մեծանում է, իսկ ամենավտանգավորն այն է, որ անհանդուրժողական են միմյանց հանդեպ ոչ միայն իշխանական-իշխանամետ եւ ընդդիմադիր ուժերը, այլեւ մասամբ նաեւ իշխանության թեւերը: Պատահական չէ, որ ԱԺ լուծարման հայտարարությունը շարունակում է մնալ ամենահրատապ թեման:

Ռոբերտ Քոչարյան-Արմեն Դարբինյան եւ Խոսրով Հարությունյան

Իշխանության այս եռորդության հանդիպումը քաղաքական լուրջ կրքեր էր արթնացրել, եւ երեկ Խոսրով Հարությունյանը զինաթափող անկեղծությամբ փորձում էր հանգստացնել. «Մեր խորհրդակցությունը նվիրված էր միայն արտահերթ նիստի օրակարգին: Նախագահի եւ վարչապետի հետ քննարկել ենք այդ օրակարգին վերաբերող մեր մոտեցումներն ու փաստարկները»: Հիշեցնենք՝ երկուշաբթի բացվող արտահերթում պետք է քննարկվեն գործադիր իշխանության համար ամենագլխավոր հարցերը՝ Արմենտել, Երեւանի կոնյակի գործարան, «Հայկական ավիաուղիներ», «Արմենիա» հյուրանոց: Խոսրով Հարությունյանը պնդում էր, որ ԱԺ-ն վաղաժամկետ լուծարման սահմանադրական դրույթը կարող է կիրառվել միայն քաղաքական ճգնաժամի պարագայում. «Բացահայտ անհրաժեշտության դեպքում, երբ երկրում կաթվածահար է օրենսդիր կամ գործադիր մարմինների գործունեությունը: Մենք այդպիսի իրավիճակ չունենք: Գուցե որեւէ մեկը կուզենա ցանկալին իրականության տեղ ներկայացնելով տեսնել նման իրավիճակ, բայց եւ քաղաքական որեւէ լուրջ դրդապատճառ, հիմնավորում չեմ տեսնում ԱԺ-ի լուծարմանը եւ համոզված եմ, որ դա չի լինի», ի մի բերեց ԱԺ խոսնակ Խոսրով Հարությունյանը լրագրողների հարցերի տարափի ներքո:

ԱԺ-ում ծավալվող թափառիկ երկրորդ սյուժեի վերաբերյալ, թե պատգամավորներին համոզել են կողմ քվեարկել ընտրական օրենսգրքին, հակառակ դեպքում ԱԺ-ն կլուծարեն, բայց եւ միաժամանակ նրանց հորդորել են չներկայանալ արտահերթ նիստի, որպեսզի քվորումի բացակայության պատճառով նիստը չկայանա, Խոսրով Հարությունյանը արձագանքեց. «Երկուշաբթվա նիստը պետք է որ կայանա, որովհետեւ կան շատ հարցեր, որոնց շուրջ պետք է անկեղծ, անկաշկանդ քննարկել»: Արտահերթ նիստը կայանալու երաշխիքներից մեկը վարչապետ Արմեն Դարբինյանի եւ փոստի ու հեռահաղորդակցության, արդարադատության նախարարների գալուստն էր ԱԺ: Գործադիր իշխանության առաջին քայլերը եկան՝ մասնակցելու խորհրդարանական մեծամասնության «Երկրապահի» խորհրդակցությանը, քանզի արտահերթ նիստի արդյունքը կախված է մեծամասնության դիրքորոշումից: Ու թեեւ լրագրողների եւ պատգամավորների կարծիքով ԱԺ լուծարման տարբերակի հիմքում պատգամավոր Վանո Սիրադեղյանին անձեռնմխելիությունից զրկելու գլխավոր դատախազի միջնորդության մերժումն է, սակայն վստահաբար կարելի է պնդել, որ այս գործոնին ավելացել է եւս մեկը՝ առավել ծանրակշիռը. ներկա տնտեսական քաղաքականության հետ քաղաքական ուժերի անհամաձայնությունը, որն ուղիղ համեմատական է հասարակության դժգոհությանը: Սեփականաշնորհում միջազգային մրցույթներով. ահա կռվախնձորը, որ այսօր բաժանում է հասարակության այս շերտերին գործադիր իշխանությունից: Եվ փաստացի՝ Ռոբերտ Քոչարյանի ախիլլեսյան գարշապարն է: Կարելի է պնդել, որ այս խորհրդարանը պատսպարան է հանցագործների համար եւ լուծարել այն, բայց Արշակ Սադոյանը հանրահավաքում կհայտարարի, թե իրենց լուծարեցին, քանզի փորձում էին շտկել սոցիալական ինքնություն ունեցող տնտեսական քաղաքականության աղաղակող սխալները, եւ ժողովուրդը կհավատա:

"Доживем до понедельника", ժպիտով առաջարկեց ԱԺ խոսնակը լրագրողներին եւ պատգամավորներին, ինչը եւս մեկ վկայություն է իշխանության տարբեր թեւերում առկա անվստահության, իսկ այդ ընթացքում վարչապետը, նախարարները եւ երկրապահները կփորձեն գտնել ընդունելի խաղի կանոններ, հակառակ դեպքում նրանցից անկախ՝ այդ կանոնները կհաստատվեն Ազատության հրապարակում՝ հանրահավաքային ալիքի վրա:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Հայաստանի անկախ հանրապետութեան գոյառումէն եօթը տարիներ ետք հայրենիքը տակաւին կ'անցնի փոխանցման փորձանաւոր շրջանէ մը, դիմագրաւելով անխուսափելի եւ ակնկալելի դժուարութիւններ։ Անբաղձալի վերիվայրումներով ճակատագիր մը վիճակուած է ներկայիս հայրենի ժողովուրդին, որ ակնդէտ կը սպասէ խոստացուած բարելաւումներու ի-

Բէյրութի մէջ ՌԱԿ կեդրոնական վարչութիւն ըլլալ յաւակնող հեղինակազուրկ խմբակը իր հակակշիռին տակ առած տեղի «Զարթօնք» եւ Ամերիկայի «Նոր օր» թերթերու միջոցաւ, այս կարգի ձախող քաղաքականութիւն մը կը վարէ ծիծաղելի ճամարտակութեամբ, անվերադարձ անկումի տանող խոլական վայրէջքով մը։ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի վարչութեան օրերուն, կառավարութեան հոգութիւնը ցուցաբերելու, գրեթէ օրական կանոնաւորութեամբ համազարկ կը բանան Նախագահ Քոչարեանի եւ իր կառավարութեան դէմ, մեզի յիշեցնելով խորհրդային իշխանութեան օրերուն ու նոյնիսկ անկախութեան առաջին տարիներուն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի եւ անոր կառավարութեան դէմ, ՀՅԴ-ի տարած կոպիտ ու լեղի պայքարը։

Կուսակցութեան «կեդրոնական վարութեան պատուիրակութիւնը, փաստօրէն այդ ղեկավարութիւնը նկատելով որպէս իրական ներկայացուցիչը ՌԱԿ-ի հայրենատէր շարքերուն, ուր տեղ չունին ղեկավարական յաւակնութիւններով տոգորուած Բէյրութի ջոջերն ու անոնց լուսանցքելուսեան պոչերը։

ՌԱԿ-ի բաժանումին գլխաւոր պատճառներն են պզտիկ մարդոց մեծ եսերն ու վերոյիշեալ խմբակին չեսնել կը նշանակէ։ Իրականութիւնը այն է, թէ ՌԱԿ-ը բաժնուած է երկու հատուածի։ Կուսակցութեան վերամիացումը բոլոր շարքայիններուն ալ իղձն է, որպէսզի ՌԱԿ-ը վերագտնէ իր ներուժը եւ առաւելագոյն արդիւնաբերութեամբ ծաւալէ իր գործունէութիւնը։ Բայց այդ ցանկալի միացումը իրականութիւն կրնայ դառնալ այն պարագային, երբ խարխուլ աթոռներու կառչած իրենց ան-

ՌԱԿ ՄԱՄՈՒԼ

Ինչո՞ւ այս ապերասան պայքարը Հայաստանի դէմ

Անցյալ փետրվարից ի վեր, երբ Հայաստանում սկսվեց իշխանափոխությունը, ՌԱԿ Բեյրութի խմբակի ենթակա երկու թերթերը՝ Բեյրութում լույս տեսնող «Զարթօնքը» եւ Բոստոնում խմբագրվող, Նյու Յորքում տպագրվող եւ Լոս Անջելեսում 400 օրինակ տարածվող «Նոր օրը», անօրինակ ցեխարձակում են սկսել Հայաստանի իշխանությունների դեմ։ Անօրինակ Ռամկավար ազատական կուսակցության ողջ պատմության համար, քանզի ՌԱԿ-ը, հատկապես սփյուռքում, եւ խորհրդային տարիներին, եւ դաշնակցական վարչակարգի օրերին, եւ Լ. Տեր-Պետրոսյանի իշխանության ժամանակահատվածում, իր քննադատություններում միշտ եղել է զուսպ, շրջահայաց եւ, ամենակարեւորը, սրտացավ։ Դա ավանդական գիծն է եղել այդ կուսակցության։ Մինչդեռ այսօր, վերջին մեկ տարին, ժամանակին Գերսամ Ահարոնյանի եւ Անդրանիկ Անդրեասյանի կողմից մեծ ձեռնհասությամբ ղեկավարվող այդ թերթերը՝ «Զարթօնքն» ու «Նոր օրը», դարձել են անմակարդակ թերթուկներ, ուր տիրապետում են մակերեսային քննադատությունը, չարամտությունը, խծբծանքը, անբարոյականությունը։ Այնքան որ անգամ Հանրապետության Նախագահի եղբոր հետ պատահած ողբերգությունը առիթ է դարձվում ծաղրի։ Եվ դրան հագցվում է հագուստ, իբր թե, ինչպես կարդում ենք հոկտեմբեր ամսին Աթենքում Բեյրութի խմբակի գումարած «պատգամավորական ժողովում» ընդունված բանաձեւում, սկզբունքային կեցվածք։ Այդ բանաձեւը կեղծ արժանապատիվ տոնով ազդարարում է. «ՌԱԿ-ը իրեն կը վերապահէ, ի հարկին, հայրենի իշխանութիւնները քննադատելու իրաւունքը» (հարցնող լինի ո՞վ էր ձեզնից խլել այդ իրավունքը, որ հիմա ինքնավերապահումներ եք անում)։ Այստեղ ոչ մի սկզբունքայնություն էլ չկա, այլ ընդամենը գոյություն ունի սուբորդինացիա, որը բխում է Հայաստանից, որը կոչվում է «տակավին մարսնվող վիգենականություն»։ Ստորեւ ՌԱԿ Կանադայի պաշտոնաթերթ «Ապագայ»-ի պատասխանը այդ ցեխարձակումներին։

ւագործման, որոնք մեծ մասով տակաւին կը յամառին շօշափելի իրականութեան չվերածուիլ։ Ասոր վրայ պէտք է աւելցնել ժողովրդավար դրութեան եւ շուկայական տնտեսութեան բերած հիմնական փոփոխութիւնները, որոնց պատշաճելու համար տակաւին երկար ճամբայ ունի կատարելիք 70 տարի պետական ամբողջական հակակշիռի տակ ապրած, իր ազատ կամքի գործադրման իրաւունքէն զրկուած հայ ժողովուրդը։ Սակայն ի վերջոյ ունինք մեր այնքան երազած անկախութիւնը, ազատ խօսքի տարրական իրաւունքը։ Միայն բարիք կարելի է սպասել առողջ, զուսպ եւ շինիչ քննադատութիւններէ՝ յատկապէս հիմնական հարցերու շուրջ, ինչպէս ըրին ՌԱԿ-ի նախորդ շրջանի ղեկավարները Հայաստանի նախորդ վարչակարգի օրով, մեր ազգին ու հայրենիքին գերագոյն շահերէն մեկնելով։ Անոնք չձգտեցան ամէն անհեթեթ առիթի օգտագործման՝ Նախագահը եւ կառավարութիւնը հարուածել ընդդիմադիր ճակատ խաղալու սիրոյն, որովհետեւ փոխանցման այս տարիներուն, արդարացի թէ անարդար, անսանձ խարանումի պերճանքը չենք կրնար արտօնել մենք մեզի։ Այս վատառողջ ընթացքն է, որ հակաիշխանական է, ի տարբերութիւն-ինչ մեծ տարբերութիւն-լրջախոհութեան եւ բանիմացութեան ճամփէն առաջնորդուող ՌԱԿ-ի նախորդ ղեկավարութեան շինիչ դիրքորոշումին։

մէկ-երկու բարձր պաշտօնատարները ծախու առնելով, ղեկավարութիւն խաղացող այդ անձերը ջանացին հարուածել ու անուանարկել ՌԱԿ-ը, «Ազգ» թերթը ձեռք անցընելու եւ կառուցման ընթացքին մէջ գտնուող Թէքէեան Կեդրոնին տիրանալու ձգտումով։ Սակայն, ձախողութեամբ «պսակուեցան» անոնց ճիգերը, նոյնիսկ եթէ իրենց կուսակցախանդ առաքելութիւնը ի կատար ածելու պարտականութիւնը վստահուած էր պրոֆեսիոնալ արկածախնդիր ու մամոնայի խնկարկու Վիգէն Խաչատրեան կոչեցեալին։ Ապա սկսան հակաիշխանական ծայրայեղ արշաւ մը մինչեւ այն օրը, երբ նախկին Նախագահը քաղաքական զարգացումներու որպէս արդիւնք ստիպուեցաւ իր տեղը զիջիլ Ռոբերտ Քոչարեանին։ Ու երբ ժամը հնչեց նախագահական ընտրութեան, Բէյրութի վարկաբեկեալ «ղեկավարութիւնը» քաղաքական տհասութեամբ Քոչարեանի դէմ որպէս թեկնածու պաշտպանելով ֆինանսաւորեց նոյն Վիգէն Խաչատրեանը, որ հակառակ իր անպարարութիւններուն, հազիւ կրցաւ ձեռք ձգել քուէներուն 0,28 առ հարիւրը։ Այդ անփառունակ ու անպատուաբեր պարտութենէն ի վեր «Զարթօնք» եւ «Նոր օր», փոխանակ դրական ոգի արտայայտող մասնանշումներով եւ, ինչու չէ, առողջ քննադատութիւններով Հայաստանի դիմագրաւած մարտահրաւէրներուն լուծում մը գտնելու մտա-

վարչութիւն» խաղացող խմբակը վերջերս հաղորդագրութիւն մը հրապարակած է աւետելով «ընդհանուր պատգամաւորական» ժողովի մը գումարումը եւ հոն առնուած որոշումները։ Այդ հաղորդագրութեան մէջ տեղ մը հետեւեալը կ'ըսուի. «...Սակայն ժողովը վերապահութիւն արձանագրեց Հայաստանի այսօրուան իշխանութեան տարած սփիւռքեան քաղաքականութեան նկատմամբ, ինչպէս նաեւ՝ անոր որդեգրած տնտեսական եւ արտաքին քաղաքականութեան վերաբերող կարգ մը տնօրինումներուն առնչութեամբ։ Ասկէ մեկնելով, ՌԱԿ-ը իրեն կը վերապահէ իրաւունքը, ի պահանջել հարկին, քննադատութեամբ ընդդիմանալու հայրենի իշխանութեան եւ կառավարութեան»։

Շան գլուխը թաղուած է այս պարբերութեան մէջ, յատկապէս «Հայաստանի այսօրուան իշխանութեան տարած սփիւռքեան քաղաքականութեան նկատմամբ» տողին մէջ։ ՌԱԿ-ի «օրինաւոր» ղեկավարութիւն խաղացող բէյրութեան խմբակի անդամներու փոքրիկ եսերուն հասցուած անտեսումն է, որ առիթը տուած է հաղորդագրութեան մէջ տեղ գրաւած այդ տողին, որ իր կարգին, կրքոտ ու անոպայ պայքարի վերածուած է «Զարթօնք»-ի եւ «Նոր օր»-ի մէջ։ Արդարեւ, Նախագահ Քոչարեան իր ընտրութենէն ի վեր երկու առիթներով պաշտօնապէս ընդունեց ՌԱԿ-ի աւանդական եւ իրաւ ղեկավարութեան պատուիրակութիւնը, փաստօրէն այդ ղեկավարութիւնը նկատելով...

որդեգրած հայրենադաւ ընթացքը, որ բնաւ երբեք չի ցոլացներ կուսակցութեան ազնիւ շարքերուն մտածումներն ու տրամադրութիւնները։ Ռամկավար Ազատական շարքայիններ եւ ղեկավարներ ոչ անցեալին, ոչ ալ այսօր մղուած չեն քաղաքական արկածախնդրութիւններու եւ անձնական շահատակութիւններու։ Բարեբախտաբար, ոչ հայրենի պետութիւնը, ոչ ՌԱԿ-ի բացարձակ մեծամասնական շարքերը, ոչ ալ սփիւռքի լուրջ կազմակերպութիւնները կարեւորութիւն չեն ընծայեր այդ արկածախնդիրներուն ու ՌԱԿ-ի աւանդապահ ղեկավարութիւնը համարատու չեն նկատեր այս վերջիններուն վարկաբեկիչ գործունէութեան։

Յաջորդական ձախողութիւններէ անճրկած, փոքրոկայոյց մթնոլորտի մը մէջ «պատգամաւորական ժողով» գումարած «կեդրոնական վարչութիւնը» իր անկումը կասեցնելու մտօք, հաղորդագրութեան մէջ կ'արձանագրէ, թէ «ընդհանուր պատգամաւորական ժողովին որոշուեցաւ ՌԱԿ-ի շարքերէն հեռացուած անձերու կուսակցական պատկանելիութիւնը վերահաստատել»։ Հեղինակազուրկ «ղեկավարներ» ինչպէ՞ս կրնան ճամարտակութեամբ իսկական ղեկավարներ «վտարել», յետոյ ալ զանոնք վերընդունելու շնո՞րհ ընելու համար։ Կուսակցութիւնը «վտարեալներու» եւ «օրինական» կեդրոնի բաժնելը, ջայլամի միամտութեամբ իրականութիւնները

մերը որպէս «ղեկավար» փառաւորուած տեսնելու խաբկանքով ապրող երազատեսները վերջ կու տան իրենց ապերասան խաչակրութիւններուն, կը գործակցին ՀՌԱԿ-ի հետ, զօրավիգ կը կանգնին «Ազգ»-ին եւ վերջ կու տան արկածախնդիր Վիգէններու հետ իրենց գործակցութեան, ինչ որ բաժանում ստեղծած է իրենց հատուածին մէջ եւս, Բէյրութի մէջ։

Բացի Բէյրութի խմբակի ապօրինի արարքներէն, բաժանումի գլխաւոր պատճառներէն մէկը Հայաստանի իշխանութեան դէմ մղուած ապերասան պայքարն է այս խմբակին կողմէ։ Ամենայն անլրջութեամբ ձախողութենէ ձախողութիւն գացող այս խմբակը դժուարութիւնը ունի հասկնալու, թէ հեղինակութիւն չի վայելեր շարքերուն մէջ, ոչ ալ յարգանք Հայաստանի մէջ, եւ փոխանակ այս վիճակին պատճառները իր ձախաւեր գործունէութեան մէջ տեսնելու, կը ջանայ մեղադրանքի տակ առնել հայրենիքի իշխանութիւնները։

Հայաստանի անկախացումով ասպարէզը լայն բացուած էր ՌԱԿ-ի դիմաց ու ռամկավարութեան օրն էր Հայաստանի մէջ եւ ռամկավարութեան օրն էր սփիւռքի մէջ։ Կուսակցութիւնը պառակտելով, այս խմբակը ոչ միայն ՌԱԿ-ին զլացաւ պատմական առիթ մը, այլեւ վնասեց սփիւռքի թէ հայրենիքի քաղաքական ու տնտեսական կեանքին...

«ԱՊԱԳԱՅ»

«Սպիտակ. երկրաշարժի էպիկենտրոն. փաստեր»

Երկրաշարժի վերաբերյալ գիտական եզրակացությունը վերջնական չէ, հիշեցնում է Ն. Մուրադյանը

Սպիտակի երկրաշարժի թեմաներին անդրադառնալիս անհնար է շրջանցել Նորայր Մուրադյանի անունը, որն աղետից մի քանի րոպե առաջ էր ընտրվել Սպիտակի քաղխորհրդի առաջին քարտուղար։ Նրա մասին առաջին հրապարակումները՝ ճիշտ ու սխալ, լավ ու վատ, լռեցին միայն այն ժամանակ, երբ մեկնեց Մոսկվա՝ թողնելով պաշտոնը, կիսատ գործերն ու Հայաստանի քաղաքացիությունը։ Նրանից խոսում էին այն ժամանակ, երբ օգնություն էր ուղարկվում համերկրացիներին, իսկ վերջիններս ստանալով կամ չստանալով օգնությունը, լուռ զարմանում էին նրա հասցեին ուղղված հերյուրանքներից։ Մոսկվայում գիտական բարձր աստիճաններ վաստակած Մուրադյանը սկզբում «Ռոսվնեշտորգի» փոխնախագահն էր, այժմ «Ինվեստվնեշտորգ» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրենն է։ Նրա մոսկովյան գրասենյակի պատերը լցված են Հայաստանը պատկերող լուսանկարներով, իսկ անկյունում կախված է ժամացույցը՝ 11:41-ի վրա կանգ առած։ Գուցե նույն ցավոտ կարոտի արտահայտությունն է նաեւ վերջերս տպագրված նրա գիրքը «Սպիտակ. երկրաշարժի էպիկենտրոն. փաստեր»։

Դեռ 98 թ. ամռանը, Մոսկվայում Նորայր Մուրադյանը մեր հանդիպման ժամանակ տեղեկացրեց, որ Սպիտակի երկրաշարժի 10-ամյակի կապակցությամբ լույս ընծայելիք իր գրքում ինքը կբացահայտի փաստեր մինչ այժմ շատերին անհայտ։

Ռուսերենով արդեն տպագրված նրա գիրքը սենսացիոն տեղեկություններ չի պարունակում. իր գիրք գրելը, ինչպես ասվում է առաջաբանում, նպատակ է հետապնդում փաստերով լուսաբանել աղետից հետո առաջին 3 տարում իր պաշտոնավարության ընթացքում իրականացված աշխատանքները։ Թեմաների ու ժամանակագրության առումով գիրքը բավականին ընդգրկուն է՝ սկսած քաղաքի աշխարհագրական դիրքից մինչեւ աղետի 10-ամյակի վավերագրությունը։

Բայց ի տարբերություն սովորական փաստագրության, գրքում ցայտուն զգայականությամբ տրված են նրա մեկնաբանություններն ու եզրակացությունները՝ աղետի գոտում բազում խնդիրների, վերականգնման ծրագրերի տապալման վերաբերյալ։ Մի շարք չլուծված խնդիրների ու պատասխան չստացած հարցերի շարքում նա բերում է 25 կեսանոց փաստերի «ծաղկաքաղ»՝ նորից հիշեցնելով ժամանակին աղմուկ հանած ու առ այսօր անորոշ մի խնդիր. դեկտեմբերի 7-ին մարդիկ զոհ դարձան բնական կատակլիզմի՞, թե՞ արհեստական սեյսմակտիվության «երկրաֆիզիկական զենքի»։

Ինչ վերաբերում է սպասվելիք «մերկացումներին», դրանք առնչվում են եւ «նախկին նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանին, եւ Տավուշի ներկայիս մարզպետ, իսկ նախկինում Սպիտակի շրջխորհրդի նախագահ Պավել Ասատրյանին։ Դեռ ամռանը «Հայքին» հասցեագրված ու այդպես էլ չհասած իր նամակում (որի պատճենն ինձ մոտ է–Ռ. Մ.) նա գրել էր, որ մի ամբողջ վարչակազմ տարիներ շարունակ հետապնդում էր իրեն, նույնիսկ Մոսկվայում։

Այս առումով Նորայր Մուրադյանի գիրքը նաեւ փաստագրական պատասխան է՝ տարիներ առաջ իրեն հասցեագրված հերյուրանքների։

«Ես գրել եմ այն, ասում է գրքի վերջաբանում, նախ եւ առաջ որպես բնիկ սպիտակցի եւ ընդհանրապես հայ, որ ապրել է 88 թ. երկրաշարժի ողջ սարսափն ու ծանր հետեւանքները եւ երազում է բոլոր այն սոցիալական, տնտեսական, ֆինանսական ու, վերջապես, մարդկային հնարավորությունների վերականգնումը, որ ուներ մեր ժողովուրդը մինչ այդ ողբերգությունը»։

Գիրքը տպագրվել է 2000 օրինակով՝ իր իսկ ֆինանսավորմամբ։ «Ռոսվնեշտորգի» հայաստանյան գրասենյակում, որտեղից կարելի է ստանալ գրքի օրինակներից, մի տխուր միջադեպ պատմեցին. աղետի 10-ամյակի առթիվ Սպիտակում գրքի նվիրատվության ժամանակ մարդիկ փողոցում խռնվել էին՝ օգնություն ստանալու իներցիայով։

Ռ. ՄԱՐԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

միջազգային

Անկախ քաղաքական դիտորդները Անկարայում միաձայն են գտնում, որ Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Բյուլենթ Էջեւիթը վարչապետի պաշտոնն ստանձնեց Թուրքիայի համար ծանրագույն ժամանակաշրջանում: Խոսքը տվյալ դեպքում վերաբերում է միջազգային ասպարեզում ներկայացվող ինչպես տնտեսական, այնպես էլ քաղաքական զարգացումներին, որոնք բազմաթիվ երկրների շարքում բացասաբար են րի առաջանցիկ արձանագրվում է դրանց հաղթահարումը: Դրանցից PKK-ի, իսլամականության վերելքի, տնտեսական ճգնաժամի, պետության կողմից վերջերս կազմակերպված, մոլեգնող արժեզրկման, արտաքին առեւտրի բացասական հաշվեկշռի, արտաքին պարտքի եւ դրանից բխող ամենամյա վճարումների հիմնախնդիրները ավանդական բնույթ ունեն: Սակայն, ինչպես նշում է «Հյուրրիյեթը», Աբդուլլահ Օջալանի, Իրաքի ճգնաժամի, Հյուսիսային Իրաքում քրդական ...ջեի ծեղկվածը: Պետբյուջեն օտարերկրյա վարկերի միջոցով հավասարակշռելու թուրքական կառավարության ձեռնարկումների հետեւանքով աճում է պետության արտաքին պարտքը: Զուգահեռ դրան աճում է նաեւ արտաքին պարտքից բխող ամենամյա վճարումների ծավալը:

«Հյուրրիյեթի» մատնանշած հիմնախնդիրների մեջ մեզ համար կարեւորվում է այսպես կոչված «հայկականը»: Ահա թե ինչ է գրում թուրքական թերթը այդ «հիմնախնդրի» վում է Թուրքիայում քաղաքական համակարգի արատներով, որոնք իրենց արտահայտությունն են գտնում իշխանության համար պայքարում ազգայինի նկատմամբ կուսակցական շահերի գերակայության, ներկուսակցական կյանքում ժողովրդավարության սկզբունքների բացակայության եւ կուսակցությունների միանձնյա ղեկավարման մեջ: Քանի որ քաղաքական կուսակցությունների ղեկավար մարմիններին որպես կանոն ընտրում են դրանց նախա-

Թուրքիան ընտրությունների շեմի՞ն է, թե՞ անդունդի եզրին

անդրադառնում նաեւ Թուրքիայի վրա: Իրավիճակը վերջինիս համար հասկաթես բարդանում է էջեւիթի կառավարության անցումային բնույթի, Իրաքի վրա անգլո-ամերիկյան ուժերի հարձակումների, ամբողջության մեջ վերցրած քրդական հարցի սրման, այդ թվում նաեւ համանուն նախաձեռնության ակտիվացման եւ վերջապես տեսական իշխանության մարմինների հետ մաֆիոզ կառույցների սերտաճման հետեւանքով:

Թուրք հասարակայնությունը, ինչ խոսք, գիտակցում է իրադրության ծանրությունը: Առավել եւս դա գիտակցում են քաղաքական դիտորդները: Թերեւս այդ առումով պատահական չէ, որ նրանք իրենց պարտքն են համարում ընդգծել. «Եթե էջեւիթը վարչապետի պաշտոնին չի ծգտել հանուն իշխանության, ապա պետք է ողջունել նրան, որովհետեւ ներկա պահին գործադիր իշխանության մարմինները գլխավորելու համար առնվազն պետք է խենթ լինել»:

«Հյուրրիյեթը» հունվարի 28-ի համարում անդրադառնալով այս ամենին, առանձնակի նշանակությամբ կարեւորում է 17 հիմնախնդիր եւ երկան տեսականության, Կոսովոյի, Հայաստանի եւ մաֆիոզ կառույցների նման հիմնախնդիրները ծեւավորվել են վերջին տարիներին:

«Ազգը» ժամանակին անդրադարձել է Թուրքիայի առաջ ծառացած ինչպես ավանդական, այնպես էլ համեմատաբար նոր խնդիրներին: Կրկնությունից խուսափելու համար պարզապես նշենք միայն, որ դրանք մեծ մասամբ կապակցված են, ինչպես, ասենք, Թուրքիայում ծավալվող քրդական շարժումը PKK-ի, իսկ վերջինը՝ նրա առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանի հետ: Քրդական ինքնավարությունը սերտորեն կապված է Հյուսիսային Իրաքի թոհուբոհ գոտու, որն էլ իր հերթին՝ իրաքյան ճգնաժամի հետ: Հենց այդ ճգնաժամին է առնչվում քրդական ինքնավարությունը Հյուսիսային Իրաքում, առավել եւս ինքնավարության ամերիկյան նախաձեռնությունը:

Ինչ վերաբերում է տնտեսական հիմնախնդիրներին, ապա դրանցից թուրքական լիրայի մոլեգնող արժեզրկումը անմիջականորեն պայմանավորված է արտաքին առեւտրի բացասական հաշվեկշռով, որն իր հերթին պայմանավորում է պետբյուառնչությամբ. «Բազմի իշխանությունները չկարողանալով դիմակայել հայերին, որոնք գրավել են Լեռնային Ղարաբաղը, զորք տրամադրելու խնդրանքով դիմում են Թուրքիային»: Երկրորդ հիմնախնդիրը, որ մեր կարծիքով կարեւորվում է ոչ այնքան թուրքական թերթի գնահատականի, որքան Թուրքիայի հետագա ճակատագրի առումով, անմիջականորեն պայմանավորված է Մեջլիսի վաղաժամկետ ընտրություններով: **«Ազգը»** նաեւ այդ խնդրին էր անդրադարձել: Ինչպես հայտնի է, ընտրությունները նշանակվեցին ապրիլի 18-ին: Կարեւորը սակայն ընտրությունների ժամանակացույցը չէ, այլ դրանց արդյունքներն են, առավել եւս թուրք իսլամականների քաղաքական կազմակերպության «Առաքինություն» կուսակցության հաղթանակի հավանականությունը:

Իսլամականների վերելքը երկրում, ինչ խոսք, հուզում է պաշտոնական Անկարային: Ավելի հուզում է Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի անգործունեությունը: Հասկանալի է, որ անգործունեությունը անմիջականորեն պայմանավորգահները, իսկ այդ մարմինների ներկայացուցիչներն էլ ընտրություններում պատգամավորության թեկնածուներ են առաջադրում ղեկավարության կամակատարներին, ուստիեւ կուսակցական համակարգը այլասերվում է: Այս պայմաններում այլասերումը տարածվում է ողջ քաղաքական համակարգի վրա, կուսակցական ղեկավարների կամակատարներից ծեւավորված Մեջլիսը օտարվում է հասարակությունից: Այսպիսով Մեջլիսի անգործունեությունն ու նրա անտարբերությունը երկրի առջեւ ծառացած խնդիրների նկատմամբ անխուսափելի են դառնում:

Այս ամենի պատճառով է, որ «Հյուրրիյեթը» Մեջլիսի առաջիկա ընտրություններին թերահավատությամբ է վերաբերվում: Թերեւս այդ թերահավատության վկայությունը կարելի է համարել հետեւյալ դիտարկումը. «Թուրքիան ընդառաջ է գնում ընտրություններին իմանալով, որ դրանք երկրի կյանքում որեւէ փոփոխություն մտցնել չեն կարող: Բայց որ ընտրությունները կարող են երկրի համար անդունդ դառնալ, միանգամայն հավանական է»:

ՏԱԹԵՎ ՇԱՀՐՅԱՆ

Սիրիան վերընտրում է նախագահ Հաֆեզ Ասադին

Մարտի 12-ին ավարտվելու է Սիրիայի նախագահ Հաֆեզ Ասադի 4-րդ զահակալությունը: Արաբական բարեկամ այս երկրում փետրվարի 8-ին տեղի է ունենալու հանրաքվե՝ նախագահ Ասադին 5-րդ անգամ ընտրելու համար: Սիրիայի ժողովուրդը դեռեւս հունվարի 25-ին է արտահայտել ա-

ջակցությունն իր առաջնորդի հանդեպ: Ինչպես հաղորդել է Դամասկոսի պաշտոնական հեռուստատեսությունը, այդ օրը շուրջ 3 միլիոն քաղաքացի է մասնակցել մի երթի՝ սատարելու նախագահ Ասադի թեկնածությունը զահակալության 5-րդ ժամկետի համար, որը տեւելու է 7 տարի: Համաժողովրդական այդ երթին մասնակցել են նաեւ սիրիացի բարձրաստիճան պաշտոնյաներ: Հաֆեզ Ասադը 1971 թ.-ից ի վեր անընդմեջ 4 անգամ նախագահ է ընտրվել: Այս առնչությամբ, Հայաստանի թերթերի միջոցով ՍԱՀ-ի դեսպանատունը երեւանում կոչ է հղել ՀՀ-ում բնակվող սիրիացի բոլոր քաղաքացիներին՝ մասնակցել հանրաքվեին:

Եվրախորհրդարանի նոր շենքը պատրաստ կլինի մինչեւ ամառ

Ստրասբուրգում՝ Հռենոսի ջրանցքի եւ Իլ գետի միախառնման վայրում կառուցվող եվրախորհրդարանի նոր համալիրում շինարարական ու հարդարման աշխատանքները մոտենում են ավարտին: Շրջանն ու ծվածիրը ներդաշնակորեն զուգորդող վիթխարի համալիրը կազմված է ապակուց, բետոնից եւ պողպատից: Սկզբում նախատեսված էր խորհրդարանի կիսաշրջանաձեւ շենքը շահագործման հանձնել 1998 թ. առաջին եռամսյակում, բայց հետո պարզվեց, որ շինարարությունը հնարավոր կլինի ավարտել միայն 1999 թ. առաջին կեսին:

Տվյալ ուշացումը ոչինչ է այն մրցակցության համեմատությամբ, որ Ստրասբուրգը եւ Բրյուսելը ծավալել էին եվրախորհրդարանի վերջնական նստավայր դառնալու համար: Խորհրդարանը եվրամիության այն միակ ժողովրդավարական հաստատությունն է, որի անդամները հրապարակային քննարկումներ են անցկացնում: 1958 թ. մինչեւ օրս նրա լիագումար նիստերը (ամսական 1 շաբաթ) անցկացվում են Ստրասբուրգում գործող եվրախորհրդի շենքում, իսկ Բրյուսելում կազմակերպվում են հանձնաժողովների նիստերը եւ երկօրյա փոքր լիագումար նիստերը: 1992 թ. եվրախորհուրդն ի վերջո որոշեց խորհրդարանը մեկընդմիշտ թողնել Ստրասբուրգում եւ պահպանել ներկայիս դերաբաշխումը:

Մրցութային կարգով ֆրանսիացի 6 ճարտարապետ ընտրվեց նոր համալիրի կառուցման համար, որի ընդհանուր ծախսերը գնահատվում են 3,1 մլրդ ֆրանկ (մոտ 553 մլն դոլար): Ֆրանսիայի պետությունը շենքն ազատել է ավելացված արժեքի հարկից, նշում է այդ երկրի ԱԳՆ մամլո եւ տեղեկատվության վարչությունը: Պետության նվիրած 45 հազար քմ տարածքի վրա կառուցված նոր համալիրի ընդհանուր մակերեսը 220 հազար քմ է: Համալիրի գոգավոր թեւը կրում է կիսաշրջա-

նաձեւ շենքի գմբեթը, իսկ գլանաձեւ աշտարակը ներառում է աշխատասենյակները, հյուրասրահները, աշխանյակները, ճաշարանները, տեղաշարժման ու հանգստի տարածքները, լուսառատ է եւ ունի ներքին փողոց-պարտեզներ: Կիսաշրջանաձեւ շենքի ապակեպատ ճակատամասի երկարությունը 400 մետր է, բարձրությունը՝ 43 մետր:

Եվրամիության ընդլայնումից հետո պատգամավորների թիվը կավելանա: Ուստի նոր շենքում 626-ի փոխարեն կլինի 750 կաշվե բազկաթոռ, ինչպես նաեւ էլեկտրոնային քվեարկության վահանակներ: Հատուկ խցիկներում բանավոր թարգմանություն կկատարվի 15 լեզվից: Կան նաեւ դիվանագետների, լրագրողների եւ այցելուների տրիբունաներ, հեռուստահաղորդումների խցիկներ:

Ներքին գլխավոր փողոցի երկարությունը 190 մետր է, լայնությունը՝ 9,6 մետր: Դրա մի կողմում առանձնացույցների համար նախատեսված բազմոցներն են, մյուս կողմում՝ թերթաքարով սալարկված ծմեռային այգին, մի քանի հարկ ընդգրկող ամֆիթատրոնները եւ դահլիճները: Պատգամավորների, պաշտոնյաների եւ հյուրերի համար կգործեն համապատասխանաբար 600, 400 եւ 200 տեղանոց ռեստորաններ, ինչպես նաեւ 4 բար եւ 5 հյուրասրահ: Լրագրողները կունենան 250 տեղանոց մամլո սրահ, գործակալությունները՝ 30 եւ հեռուստաընկերությունները՝ 20 աշխատասենյակ: Մամլո կենտրոնը հանդերձավորված է թվային ստուդիաներով, որոնք հնարավոր են դարձնում ռադիոհեռուստահաղորդումների անմիջական պատրաստումը:

Եվրոպայի առաջանցիկ խորհրդանշող աշտարակի բարձրությունը 60 մետր է, տրամագիծը՝ 94 մետր: Դրա 1133 աշխատասենյակներից 468-ը նախատեսված է վարչակազմի, 665-ը՝ պատգամավորների համար: Կենտրոնում դամարկ աշտարակն ունի 20 հարկ, այդ թվում երեքը՝ ստորգետնյա:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՂԵՇԻՇՅԱՆԸ

Թել Ավիվը դժգոհ է ռուս-սիրիական ռազմական հարաբերություններից

Ըստ երեւույթին Իսրայելը չափազանց դժգոհ է Սիրիային զենք ու զինամթերք վաճառելու Ռուսաստանի պատրաստակամությունից: Այդ են նշում փետրվարի 4-ի մոսկովյան թերթերը: Ռուսական «Կոմերսանտ» թերթը տեղեկացնում է, թե Սիրիան, որը ցանկանում է արդիականացնել իր բանակը, որոշել է 2 մլրդ դոլարի ռուսական զենք գնել, եւ փետրվարի 3-ին Մոսկվա է ժամանել սիրիական զինվորական մի պատվիրակություն՝ այդ հարցի շուրջ բանակցելու: Պարբերականը պարզաբանել է, որ Դամասկոսը մտադիր է գնել ՍՈՒ-27 կամ ՄիԳ-29 տեսակի 20 ինքնաթիռ, տանկեր, ինչպես նաեւ վճռել է արդիականացնել իր ինքնաթիռներից 100-ը՝ դրանց վրա ռուսական նոր ռադարներ տեղադրելով: Ըստ ռուսական լրագրերի, Վաշինգտոնն անհանգստություն է արտահայտել Դամասկոսի եւ Մոսկվայի ռազմական համագործակցությունից, քանի որ դրա մեջ սպառնալիք է տեսնում Իսրայելի համար եւ սպառնացել է պատժամիջոցներ ձեռնարկել Ռուսաստանի դեմ, եթե վերջինս Դամասկոսին վաճառի հակատանկային զենքեր՝ ի կատարումն երկու կողմերի միջեւ վերջերս կնքված համաձայնագրի: Իր հերթին Ռուսաստանի փոխվարչապետը խստորեն քննադատել է ամերիկյան սպառնալիքները, զգուշացնելով, որ իր երկիրը պատշաճորեն պատասխանելու է այդ սպառնալիքներին:

Բաղդադը հակազդում է ամերիկյան դիվանագիտությանը

Իրաքը վճռել է հակաամերիկյան դիվանագիտական գրոհ ձեռնարկել ընդդեմ Վաշինգտոնի արտգործնախարարության վերջերս ծավալած գործունեության, որն ընդգրկել էր Միջին Արեւելքի եւ հատկապես Ծոցի մի շարք մայրաքաղաքներ նպատակ ունենալով դրանց հավաքագրել նախագահ Սադդամ Հուսեյնի տապալման գործում: Այս առնչությամբ Իրաքի արտգործնախարար Մուհամեդ Սայիդ Սահաֆը հաջորդ շաբաթ այցելելու է Սիրիա, Լիբանան եւ արաբական Մաղրիբի (Լիբիա, Թունիս, Ալժիր, Մարոկկո եւ Մավրիտանիա) երկրներ: Սա առաջին ընդգրկում շփումն է լինելու արաբ արտգործնախարարների Կահիրեի ժողովից հետո: Դիվանագիտական աղբյուրները Բաղդադում «Մոնտե Կառլո» ռադիոկայանին հայտնել են, որ Սահաֆն իր ղեկավարությունից նամակներ է փոխանցելու նշյալ երկրների առաջին դեմքերին, որոնց Բաղդադը մասնակից չի համարում ԱՄՆ-ի հակաիրաքյան ծրագրերին: Նույն աղբյուրները հայտնել են, որ այս տեղաշարժով Բաղդադը ջանալու է իր դիրքորոշման շուրջ համախմբել արաբների աջակցությունը եւ նրանց ուշադրությունը հրավիրել իր ներքին գործերին միջամտելու վտանգների վրա, ինչպես նաեւ շարունակել երկխոսությունը նրանց հետ՝ բացատրելու շարունակվող առճակատման նորությունները մի կողմից՝ Բաղդադի, մյուս կողմից՝ Վաշինգտոնի եւ Լոնդոնի միջեւ:

Ա. Մ.

digitised by A.R.A.R.@

«Բեմի վրա դեռ Փափազյանը կար, երբ Գուլակյանը մեզ թատրոն բերեց...»

Թատերագետ Նվարդ Ասատրյանի զրույցը ժողովրդական դերասան Խորեն Աբրահամյանի հետ

ՆՎԱՐԴ ԱՍԱՏՐՅԱՆ- Ինձ համար ուրախալի է, որ մեր թատրոններում Շեքսպիր է բեմադրվում, Գրիբոյեդով է բեմադրվում, Մոլիեր, Պարոնյան, Սունդուկյան... Այն հասարակարգը, որ մեզանում ստեղծվել է վերջին տարիներին, մարդկանց մոտ կորցնում է իր թվացյալ հմայքը՝ տեղի տալով տարակուսանքի ու հոռետեսության, եւ թատրոնը սկսել է դասականների լրջախոհ ու մերկացնող հայացքով նայել այս հասարակարգին: Շեքսպիրը, Գրիբոյեդովը ներկա համատարած գործության մեջ... Միայն թե ինձ մտահոգում է դասականների գործերի ավանդական մեկնաբանություններից քամահրանքով հրաժարվելու եւ այդպիսով ավելի օրիգինալ երեւալու բուռն ցանկությունը, արդիականացնելու նպատակով այդ գործերի բեմադրություններում արդի կենցաղի եւ վարքուբարքի ատրիբուտներ մտցնելու միտումը, որ նկատելի է, ասենք, Դրամատիկականի «Հուլիոս Կեսարում» (բեմադրությունը՝ Արմեն Խանդիկյանի) եւ աչք է ծակում ռուսական թատրոնի «Խելքից պատուհասում» (բեմադրությունը՝ Ալեքսանդր Գրիգորյանի):

ԽՈՐԵՆ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ- Ընդհանուր առմամբ դա վուլգար մոտեցում է, մեր թատրոնում դրսից բերված միտում, որ մոդայիկի հավակնություն ունի:

– Երբեմն այդ միտումը հասցվում է ծայրահեղության, ինչպես, ասենք, վերջերս Մոսկվայում Ստուրուայի բեմադրած «Համլետում», թվում է, ոչ թե «Համլետ» են խաղում, այլ «Համլետի» մի ժամանակակից պարոդիա...

– Դրամատիկականի «Հուլիոս Կեսարի» մեջ, ասենք, զրամեքենայի ու ժամանակակից հագուստի առկայությունը դեռ կարելի է հանդուրժել: Ինչ-որ մեկի մտքով էլ կարող է անցնել «Կեսարում» «Մերսեդես» ավտոմեքենա, քվեարկության էլեկտրոնային համակարգով խորհրդարան մտցնել եւ այլն: Դա ինչ-որ չափով կարելի է հանդուրժել, եթե բխում է նյութի ինչ-որ տրամաբանական զարգացումից... Շեքսպիրը շատ խորն է ու տարողունակ: Իմ կարծիքով, տվյալ ներկայացման մեջ մի ավելի կարեւոր բան է պակասում...

– Կեսա՞րը:

– Այո, Մեծն Կեսարը, հենց դա է կարեւոր բացը: Ես բեմի վրա Կեսար չտեսա: Կարծես ավելի կարեւորվում էին Բրուտոսը, Կասիոսը... Բայց չէ՞ որ Շեքսպիրի մոտ մի հստակ գիծ կա՝ նրա գործերում առաջին պլանի վրա են այն հերոսները, որոնց պատմությունը ներկայացվում է պիեսում: Շատ գործեր վերնագրված են գլխավոր հերոսի անունով՝ «Համլետ», «Մակբեթ», «Ռիչարդ Երրորդ», «Լիր արքա», «Օթելլո», «Հուլիոս Կեսար» եւ այլն: Վլադիմիր Մսրյանը լավ դերասան է, բայց նրա Կեսարը կարծես Շեքսպիրինը չլիներ, ինչ-որ տարօրինակ ծերունի էր:

– Եթե դերասանի վարպետությունը կասկածի տեղիք չի տալիս, ապա նրա ձախողված դերակատարման մեղքը բեմադրության հեղինակինն է:

– Գուցե: Մի կարեւոր հանգամանք էլ կա՝ թատրոնին կարելի է բեմադրել «Համլետ», «Օթելլո», «Մակբեթ», «Ռոմեո եւ Ջուլիետ», երբ թատրոնում կա Համլետ, կա Օթելլո, կա Ջուլիետ...

– Բայց միայն մեկ դերասանով ներկայացումը չի կայանա: Հարկավոր է նաեւ դերասանական համապատասխան անսամբլ, ուժեղ խումբ, որպեսզի գլխավոր հերոսի կերպարը ամբողջական ու կատարյալ դառնա, որպեսզի պիեսի հիմնական գաղափարը լիարժեք բացահայտվի...

– Գլխավոր հերոսի շուրջ անսամբլ պետք է ստեղծել, բայց մեջտեղում հենց նա պետք է լինի: Ինձ հանգիստ չի տալիս մի հանդուգն միտք՝ «Լիր արքա» բեմադրել: Մեր ժամանակներին ավելի համահունչ գործ, կարծում եմ, դժվար է գտնել: Բայց մտածում եմ՝ ինչպե՞ս իրականացնել, չէ՞ որ Շեքսպիրի անսովոր հերոսներին բեմական արժանահավատ կյանք տալը սովորական դերասանների գործ չէ: Ընդ որում, ես նկատի չունեմ Մեծ Բրիտանիայի թագավորությունը, Օլբնին, Գլոստերը... Ես պատկերացնում եմ, որ այդ թագավորությունը գտնվում է Նյու Յորքում, ասենք, եւ այնտեղ գործում է մաֆիան, որի պարագլուխը հենց թագավորն է, նրա աղջիկները, որոնք սովորական քույրեր չեն, այնպիսի արյունարբու ատելություն կա նրանց միջեւ եւ ընդհանրապես պիեսում: Եվ հենց նրանք են տնօրինում իրենց շրջապատող մարդկանց ճակատագրերը... Այնպիսի կրքեր կան «Լիր»-ում, որ սովորական մարդկային փոխհարաբերություններում չեն կարող առաջանալ ու բորբոքվել, ուրեմն այդ տիպերը մարդկային ինչ-որ յուրահատուկ կրքերի կրողներ են: Գուցե հենց այդ պատճառով է, որ նրանց ես պատկերացնում եմ որպես մաֆիայի պարագլուխների: Շեքսպիրի տիպերը այնքան կենդանի, իրական են, որ թվում է, թե ոչինչ չարժե նրանց մարմնավորելը, առանձնապես ճիգ չի պահանջվում: Բայց դա այդպես չէ: Վերցնենք թեկուզ մի փոքր դրվագ Դրամատիկականում իմ տեսած «Ռոմեո եւ Ջուլիետից»: Դայակը հայտնում է Ջուլիետին Տիբալտի սպանվելու մասին, Ջուլիետը ողբում է եղբոր մահը: Ապա դայակը ասում է, որ Տիբալտին սպանել է Ռոմեոն: Ջուլիետն անիծում է Ռոմեոյին, որը սպանել է իր սիրելի եղբորը: Հետո դայակն ասում է, որ Ռոմեոյին աքսորել են: Ջուլիետը սկսում է մեկ ուրիշ ողբ՝ ա՜խ, Ռոմեո, Ռոմեո, ես, որ քո մի քանի ժամվա կինն եմ, եթե ես քեզ չպաշտպանեմ... եւ այլն, եւ այլն: Այսինքն մի կարճ ժամանակահատվածում Ջուլիետի հոգեվիճակը այնպես է փոփոխվում, որ միայն խոսքերով դժվար է փոխանցել հանդիսատեսին: Ահա թե ինչու համոզված եմ, որ Շեքսպիր կարող են խաղալ միայն անսովոր դերասանները: Հակառակ դեպքում կստացվի այն, ինչ տեսա Դրամատիկականի հիշածս տեսարանում՝ անցումները մի հոգեվիճակից մյուսին կարտահայտվեն միայն բառերով, արտասանված բառերով, որեւէ ապրում, անկեղծ ապրում քեզ խորապես չի հուզի:

– «Լիր»-ում Դուք տեսնում եք արդի ամերիկյան մաֆիոզ բուրժուազիայի բարքերը, օլիգարխներին, ինչպես սովորաբար անվանում են: Մարդկանց ու հասարակության արատները՝ ստոր կրքերը, նախանձն ու չարակամությունը, ինտրիգներն ու խաբեությունները, դաժանությունը, պատերազմներն ու ավերածությունները, որոնց մասին գրել է Շեքսպիրը, հատուկ են նաեւ մեր ժամանակներին: Ժամանակները, թվում է, փոխվել են, սակայն մարդու էությունը ամենեւին չի փոխվել, նույն վայրենի բնազդները, դրանք ծնող նույն հիմքերը:

– Միանգամայն համաձայն եմ: Դրա համար էլ Շեքսպիրը չի հնանում: Մարդը այսօր էլ սիրում է ու խանդում, խարդավանքի զոհ դառնում, սպանում է ու ավերում, ձգտում է իշխանության, ունեցվածքի, այսինքն քանի մարդ արարածը կա, այս ամենը կլինի:

– Ցույց տալով մարդկանց արատները՝ մեծ դրամատուրգը աշխատել է առաջացնել այդ ամենի նկատմամբ արգահատանքի զգացում: Նրա նպատակը եղել է մարդուն ազնվացնելն ու վեհացնելը, մարդուն կատարյալ տեսնելը, նա հավատացել է մարդուն: Սա է Շեքսպիրի հումանիզմը: Ես կարծում եմ, որ թատերական քննադատությունը հենց այս մեկնակետից մոտենալով ներկայացումներին՝ կլինի հասարակականորեն առավելագույնս օգտակար:

– Ստեղծագործական առումով թատրոնի համար անհրաժեշտը սրտացավ քննադատությունն է, երբ դու ցանկանում ես օգնել, շտկել ինչ-որ վրիպումներ եւ ուրախանում ես նոր որակի համար: Քննադատությունից պետք է բացառել նսեմացնելու, սեւացնելու միտումը: Հենց սրտացավ վերաբերմունքի է կարոտ այսօր հայ թատրոնը, արվեստն ընդհանրապես: Հիմա ես չեմ տեսնում մեկ տասնամյակ առաջ ակտիվ մեր թատերական քննադատներին: Ինչո՞ւ չեն գրում: Ես նրանց չեմ տեսնում թատրոնում: Թատերական կյանքի իրադարձությունները նրանց այլեւս չե՞ն անհանգստացնում:

– Սունդուկյանի անվան թատրոնի վերջին երեք թատերաշրջանների մասին հատուկենտ անբարյացակամ հրապարակումներ են եղել ընդամենը, այն էլ «Կտակի» բեմադրության հետ կապված: Մյուս ներկայացումները փաստորեն ուշադրության էլ չարժանացան: «Վերեւների» կողմից այնտեղ կատարված արմատական կադրային փոփոխություններից հետո անցել է չորս տարի եւ գոնե այժմ հարկ է խոսել ստեղծագործական արդյունքների մասին: Ինչո՞ւ հանկարծ անուշադրության մատնվեց այդ թատրոնը, չէ՞ որ պետական նախաձեռնությամբ այնտեղ նոր թատրոն է ստեղծվել: Ինչո՞ւ այնուհետեւ որեւէ մեկը հարկ չհամարեց հետեւել այդ նոր թատրոնին, չօժանդակեց նոր կոլեկտիվին ամբողջանալու, խոտանից ազատվելու, հղկվելու, չնպաստեց այնտեղ պրոֆեսիոնալ բարձր ազգային թատրոնին պատշաճ մակարդակ ապահովելուն: Ես տեսել եմ անցած թատերաշրջանի մի քանի ներկայացումներ, որոնց մասին չեմ կարող դրվատանքով արտահայտվել: Ինչպես, դատելով ազդագրերից, թատրոնում ստեղծագործական աշխատանքը կանգ չի առել, ընդհակառակը, այս թատերաշրջանում, օրինակ, 3 նոր բեմադրություն է արվել, որոնց որակի մասին նույնպես որեւէ հանգամանալից խոսք չի ասվել:

– Խնդրի մի կողմն է, որ հանրապետության մայր թատրոնը չի արժանանում թատերական քննադատության ուշադրությանը: Սա պիտի մտահոգի Թատերական գործիչների միությանը: Ինձ համար անհասկանալի է, թե պետությունն ինչպե՞ս է հանդուրժում իր ազգային թատրոնի նման վիճակը... Համատարած ու համերաշխ մի լռություն է պահպանվում: Ստացվում է, որ միայն մեզ երկուսիս է մտահոգում այս համազգային խնդիրը:

– Կարծում եմ, Ձեր պասիվությունն էլ որոշակիորեն նպաստում է այդ վիճակի երկարաձգմանը: Նահանգներից վերադառնալուց հետո Դուք մտադիր էիք, անկախ ամեն ինչից, այստեղ կայացնել նոր բեմադրությունները, գեղարվեստական տեսաֆիլմը, հեռուստատեսությանը տրամադրել Սունդուկյանի անվան թատրոնում Ձեր վերջին մի քանի բեմադրությունների տեսաժապավենները...

– Հույս ունեի, որ այսօր-վաղը իմ խնդիրը կլուծվի, եւ ես կմտնեմ աշխատանքային ռիթմի մեջ: Ցավոք, դեռ ինչ-որ աղոտ հույսեր փայփայում եմ, եւ սպասողական վիճակս ինձ խանգարում է ակտիվ լինել: Անելիքներ շատ կան: Հավասարիմ մնացած գործընկերներս ժամանակ առ ժամանակ ինձ գրոհում են նոր առաջարկներով: Հիմա, օրինակ, մտածում եմ Պերճ Զեյթունցյանի նոր գործի մասին, որը նվիրված է Հայաստանում քրիստոնեությունն ընդունելու 1700-ամյակին:

– Նկատի ունեք հեռուստասերիա՞լը, որի վրա միասին պիտի աշխատեիք:

– Հեռուստասերիալն իր հերթին: Սա մի ուրիշ գործ է, որի վրա սկսել ենք աշխատել Ամերիկայում եղած ժամանակ: Առասպելի եւ իրականության հետաքրքիր մի խառնուրդ է Զեյթունցյանի նոր պիեսը՝ «Խոր Վիրապը», պատմական բարդ ու հակասական ժամանակների մասին: Աշխատանքն էլ այս պիեսի վրա ծավալուն է ու բազմազան: Երկար ընդմիջումից հետո այստեղ կրկին հնարավորություն ունեմ կողք կողքի աշխատելու Սոս Սարգսյանի հետ, որի համար ուրախ եմ: Բացի սինթետիկ, լայնամասշտաբ ներկայացումից ռադիոբեմականացում էլ ենք իրականացնելու: Ծանր ու տքնաջան աշխատանք է սպասվում, տեսնենք, թե ինչ կստացվի: Մտածում եմ նաեւ ֆիլմ նկարահանել այդ ներկայացման եւ նրա արարման մասին: 301 թվին հայերը պետականորեն ընդունել են քրիստոնեությունը: Դա առանձնահատուկ բարդ երեւույթ է, եւ այս հոբելյանի տոնակատարությունը պիտի դառնա հարմար առիթ աշխարհին ներկայանալու, դրանով մեզ կարեւորելու եւ մեր արժեքը ընդգծելու: Բայց, անկեղծ ասած, այս կապակցությամբ էլ ես որեւէ լուրջ անհանգստություն չեմ տեսնում: Ինչ-որ հանձնաժողովներ են ստեղծված, եկեղեցական, պետական, բայց դրանք կոնկրետ ի՞նչ գործեր են անում, հայտնի չէ, չի երեւում: 2001 թիվը սարերի ետեւում չէ, եւ մենք շատ կարճ ժամանակ ունենք հավուր պատշաճի նախապատրաստվելու այդ տոնակատարությանը: Հակառակ դեպքում կստացվի Երեւանի հոբելյանի տոնակատարության պես մի բան՝ իրար ականջի ասացինք եւ ուրախացանք, որ մեր Երեւանը Հռոմից հին քաղաք է եւ՝ վերջ: Բայց Հռոմում, աշխարհում իմացա՞ն այդ մասին, համոզված չեմ: Այս առումով ինձ համար առանձին կարեւորություն է ստանում Զեյթունցյանի հիշածս գործի վրա աշխատելը:

– Ուրեմն տեւական ընդմիջումից հետո հայ թատերասերը պիտի կրկի՞ն տեսնի Ձեզ ակտիվ գործունեության մեջ: Ուրիշ ինչո՞վ պիտի ուրախացնեք մեզ:

– Վարդան Պետրոսյանը ինձ շատ հետաքրքիր ու անսովոր առաջարկ է արել:

– Թատերական շո՞ւ:

– Մոտավորապես այդպիսի մի բան: «Ոգիների» հետ: Հիմքը Հեմինգուեյի «Ծերունին ու ծովն» է, ուր ես հանդես եմ գալու ծերունու դերում, իսկ ինքը իմ կողքին իր ամպլուայում: Կարծում եմ, լավ ներկայացում կստացվի: Վարդան Պետրոսյանն արտակարգ շնորհքով երիտասարդ է, իսկական պրոֆեսիոնալ:

– Ուրախալի է, որ նորերի մեջ Դուք տեսնում եք շնորհալիների, որոնք կարելի է, որ թատրոնում դառնան անհատականություններ, որոնցով հարուստ էր Ձեր սերունդը:

– Հայ թատրոնի այս ամենացավոտ հարցի շուրջ մենք Ձեզ հետ բազմիցս զրուցել ենք: Բազմաթիվ ներկայացումներ եմ նայել եւ նկատել եմ, որ ունենք շնորհալի երիտասարդություն: Նրանց պակասում է մեծերի փորձը: Մեր ժամանակ, հիշում եմ, բեմի վրա դեռ մեծերը կային, Փափազյանը կար, երբ Գուլակյանը մեզ թատրոն բերեց միանգամից 30 հոգի, սա թատրոնում մի մեծ բանակ է: Եվ մենք կայացանք մեծերի կողքին: Կար ավագ սերունդը, միջինը եւ մենք: Այնպես որ մեր ճանապարհն ավելի բանուկ էր, վարպետների կողքին անհամեմատ դյուրին է ինքնավստահություն ձեռք բերելն ու հասունանալը, նրանց միայն ներկայությունն արդեն բարերար ազդեցություն է ունենում սկսնակների վրա: Սերունդների հերթափոխության բնական հաջորդականությունն այն ժամանակ ապահովված էր: Հենց սրա կարիքն ունի նոր սերունդը:

– Ավանդույթներից կտրված լինելը պատճառ է դառնում ավագների նկատմամբ երիտասարդների մի տեսակ քամահրական վերաբերմունքի, «նորի», «ժամանակակցի», «ավանգարդայինի» անվան տակ կասկածելի ու կեղծ նորարարությունն ու փորձարարությունը բեմ հանելուն:

– Թատրոնում ամեն օր կռիվ կա, պայքար՝ հնի ու նորի պայքարը: Բայց նորը կարող է հաղթել՝ հենվելով հնի վրա, իմանալով, յուրացնելով հինը եւ ոչ թե անվերապահ ժխտելով, մերժելով հինը ու ընդօրինակելով մոդայիկը, անցողիկը: Նորերից շատերը, ցավոք, սովորելու ցանկություն չունեն, ինքնասիրահարված, ինքնամեծար են: Առհասարակ ամեն մի նոր սերունդ արվեստի մեջ է մտնում իր հավակնություններով, որոնք հետագայում, որպես կանոն, պարզվում է, որ զուրկ են եղել հիմքից: Որքան հին է արվեստը, այնքան հարուստ է ավանդույթներով եւ այնքան դժվար է նրանում որեւէ նորության, ավելի բարձր որակի հասնելը: Հայ թատրոնը 2500 տարվա ավանդույթներ ունի:

digitised by A.R.A.R.@

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌ

ՇԱԲԱԹՕՐՅԱ Ազգ-ում

Փորձե՛ք լուծել եւ արժեքավոր մրցանակը Ձերն է

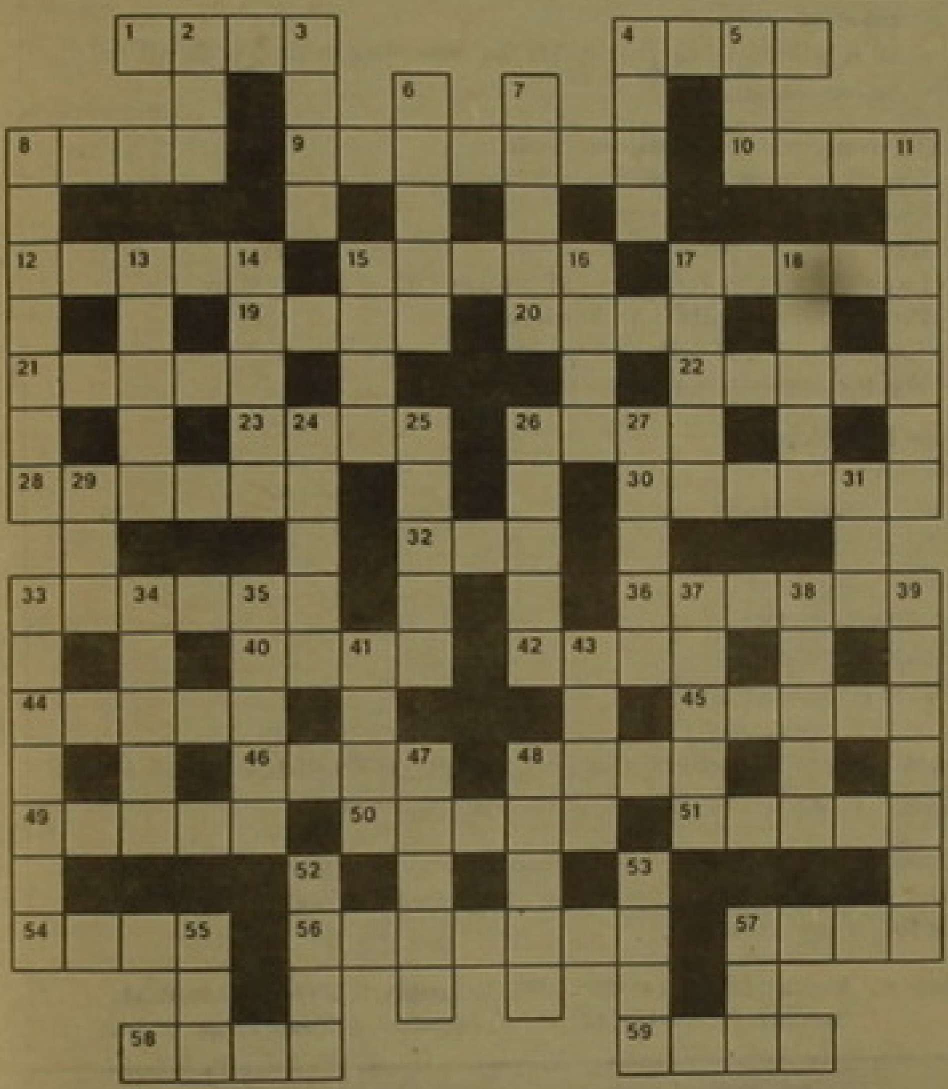

Ուղղահայաց

2. Խաղողի ճյուղ: 3. Պետություն Արեւմտյան Աֆրիկայում: 4. Գետ Ֆրանսիայում: 5. Ըստ Աստվածաշնչի՝ Նոյի ավագ որդին: 6. Քաղաք Ճապոնիայում: 7. Ազգությամբ հույն օտերային աշխարհահռչակ երգչուհի (սոպրանո): Երգել է «Լա Սկալայում», «Մետրոպոլիտենում»: 8. «Քաոս» վեպի հերոսուհիներից: 11. «Ջե՛յ, ով կա այնտեղ» պիեսի հեղինակը: 13. Պոպ երաժշտության աստղերից: 14. Հեքիաթի հերոս: 15. Գետ Գերմանիայում: 16. Ծաղիկ: 17. Քաղաք Կիլիկիայում: 18. Արվեստում եւ գրականության մեջ ներշնչանք, խանդավառություն: 24. Շնչառական ուղիների հիվանդություն: 25. Գյուղ Հայաստանի Արարատի մարզում: 26. Նոբելյան մրցանակակիր անգլիացի արձակագիր Գոլսուորդիի գլխգործոց եռագրության գլխավոր հերոսուհին: 27. Բալկանյան թերակղզում ապրող ժողովուրդ: 29. Թութակի տեսակ: 31. Քաղաք Գերմանիայում, Զաալե գետի ափին: 33. Մարդու եւ կենդանիների վտանգավոր, սուր վարակիչ հիվանդություն: 34. Վիճակահանության եւ հարսանիքների ժամանակ օգտագործվող գունավոր թելերի խուրձ: 35. Հայոց եւ հարսանիքների ժամանակ օգտագործվող գունավոր թելերի խուրձ: 35. Հայոց պատմագիր, փիլիսոփա, թարգմանիչ, եկեղեցական գործիչ, «Եղծ աղանդոցի» հեղինակը: 37. Նախահանգստային քաղաք Շվեյցարիայի հյուսիսում: 38. Խորհրդային տեսական գործիչ, բռնաճիծերի կողմից սպանվել է 1934 թ.: 39. Խորհրդային տեսական գործիչ, բռնաճիծերի կողմից սպանվել է 1934 թ.: 39. «Արամանդե ծեր» կինոնկարի գլխավոր հերոսի դերակատարը: 41. Մահմեդական կրոնում առաջնորդ: 43. Պատերազմի աստվածը հին հունական դիցաբանության մեջ: 47. Գերմանացի իդեալիստ փիլիսոփա: 48. Արգենտինացի կինոդերասանուհի: 52. Դրախտային, երանավետ վայր: 53: Շշերի բերանը փակելու համար: 55. Շինանյութ: 57. Կուսակցություն Հայաստանում:

Հորիզոնական

1. Անգլիացի գրող, «Լուսին եւ վեցպենսանոց» ստեղծագործության հեղինակը: 4. Հունգարացի կոմպոզիտոր (1811-1886): 8. «Ինկած բերդի իշխանուհին», «Հին աստվածներ» ստեղծագործությունների հեղինակը: 9. Համաշխարհային օպերային ճակույթի խոշորագույն կենտրոն Միլանում: 10. Շոկոլադե սալիկ: 12. Գետ Ֆրանսիայում: 15. Ութ տողից բաղկացած բանաստեղծական տուն: 17. Էլեկտրական հոսանքի ուժի միավորը: 19. Ակսոմբենիայի մակնիշ: 20. Չավար ծեծելու հին գործիք: 21. Քաղաք Ֆրանսիայի հյուսիս-արեւելքում: 22. Լեռնային համակարգ Ասիայում: 23. Հողվածոտանիների տիպի անողնաշարավոր կենդանի: 26. «Ժիգել» պալեսի հեղինակը: 28. Նահանգ ԱՄՆ-ի կենտրոնական մասում: 30. 70-ական թվականների աշխարհահռչակ շախմատիստ: 32. Թռչուն: 33. Ֆրանսահայ նկարիչ, նկարել է մեծ մասամբ թռչող մարդկանց կենցաղը պատկերող բազմաֆիգուր կոմպոզիցիաներ: 36. Քաղաք Ռուսաստանի Կրասնոյարսկի երկրամասում, վարչական կենտրոն: 40. Պետություն Կենտրոնական Աֆրիկայում: 42. Զոլայի ստեղծագործություններից: 44. Հոռմեական կայսր: 45. Բուսաբուծության կենտրոն Երեւանում: 46. Տարածաշրջանային տեսություն: 48. Հին Եգիպտոսի մայրաքաղաքը: 49. Տարածաշրջանային տեսություն: 48. Հին Եգիպտոսի մայրաքաղաքը: 50. Կասակերգակ դերասան: 51. «Հարսնացուն հյուսիսից» կինոնկարի հերոսներից: 54. Ամերիկացի տիեզերագնաց-օդաչու: «Ապոլոն» տիեզերանավի օդաչուներից: 56. Մասունցած ծառայությունների դիմաց արված դրամական մուծում: 57. Բլուր Երուսաղեմում: 58. Կեռի «Ռանչոարների կանչը» վեպի հեղինակը: 59. Ջրային խաղցկեղ:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Վան Դեյք: 2. «Գեոնիկա»: 3. Աղամ: 4. Այթամատով: 5. Սաղովյա: 6. Աստմ: 7. Կոխոտար: 9. Նավառա: 10. Ողորկ: 12. Շիրին: 13. Արգոնավորդ: 14. Իսրայելյան: 17. Կոռունդ: 18. Արական: 21. Աղասի: 22. Գրենակ: 23. Պեդուկցիա: 24. Գիտնական: 25. Կրիվոյ: 26. Նանսի: 29. Կոմոդես: 30. Մասուտակ: 33. «Նանա»: 34. Բոստ:

Հորիզոնական

3. Անաղա: 5. Սիենա: 7. Խանդուր: 8. Դունկան: 10. Ռոմ: 11. Մարշ: 13. Այվազովսկի: 15. Խոտհարք: 16. «Ասկանիո»: 17. Կոստյա: 19. Կիրկորով: 20. Արշավանք: 21. Ողովագանդ: 24. Գայլիկոն: 27. Դելֆին: 28. Փասարկ: 30. Մանիանի: 31. Դոլուխանյան: 32. Իրան: 34. Բոխի: 35. Կատոից: 36. Կուտոյ: 37. Արենա: 38. Նյասա:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՑՈՒՅՑԱԳՐԵՐ

6 փետրվար

10.00 Հայլուր
10.20 Մարդը եւ բնությունը
10.50 Լոնդոն. մոտիկ եւ հեռավոր
11.30 Ժաննա Բիչևին
12.00 Լիամետրաժ մուլտֆիլմ «Երկու փիսիկ»
13.00 Գ/Ֆ «Վերնատունի զավակները»
15.55 Մարզաշխարհ
16.25 Ռուբիկոն
17.00 Հայլուր
17.20 Հեքիաթների դաշտ
18.05 Հուշամատյան
18.45 Ակումբներ
19.15 Խորան լույս
19.25 Կարծիք
20.00 Հայլուր
20.40 Շոկ
20.50 Անեկդոտների սանդյակ
21.00 Զինուժ
21.35 Բոհեմ
22.15 Ինչ կա, չկա
22.45 Գ/Ֆ «Մյոքիում»
24.00 Հայլուր
00.15 Ֆիլմի շարունակությունը

ԱՐՄԵՆԻԱ

11.30 Մուլտֆիլմ
11.50, 12.30, 14.50 TV խանութ
12.00 24 կադր վայրկյանում
13.40 Գ/Ֆ «Ֆլինգ Սթոուն»
15.05 Առտացոլում
15.45 Գ/Ֆ «Այլմոլորակայինը»
17.00 Հացի խնդիր
17.20 Կենդանի աշխարհ
17.40 Նանոր-շոու
18.10 Գ/Ֆ «Ձոհերի հաշվարկը»
20.15 Մեր խումբը
20.55 Հեռուստասերիալ «Տարօրինակ պատմություններ»
21.15 Պեգաս
22.40 Համերգ
23.00 Օրը
23.40 Գ/Ֆ «Սատանայություն»

11.00 Սուրհանդակ (կրկնություն)
11.35 Ընտանեկան մարմնամարզություն (բոդի դենս)
12.10 Մուլտօրագիր
13.40 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
13.55 Գ/Ֆ «Մահվան խաղը» (I մաս)
15.25 Հրապարակ
15.35 Մութ սենյակ
15.55 Գ/Ֆ «Մահվան խաղը» (II մաս)
17.30 Հմայիլ
18.00-19.00 Ընդմիջում
19.00 Մուլտֆիլմ «Գեղեցկուհին եւ հրեշը»
19.30 Սուրհանդակ
19.45 Գ/Ֆ «Նոր Ռոբինզոնները»
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Չֆիլմ
22.15 Հեստագիծ. հանդիպում նախկին արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանի հետ
23.00 Տեսահոլովակներ
23.15 VIDEOART
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Գ/Ֆ «Սիրո եւ ատելության նուրբ սահմանագիծը»
01.40 Սուրհանդակ
02.10 Գ/Ֆ «Դիամոլություն»

8.55 Գ/Ֆ «Չիարշավ»
10.25 Տնային գրադարան
10.45 Հոգեւոր հովվի խոսքը. Մետրոպոլիտ Կիրիլ
11.00 Նորություններ
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.30 Նորություններ
16.45 Կենդանիների աշխարհում
17.30 Խելոքներ եւ խելացիներ
17.55 Մուլտֆիլմ «Բրեմենյան երաժիշտների հետքերով»
18.20 Ինչպես է դա եղել
19.00 Նորություններ
19.15 ՌՀԱՅ-պարտի
19.50 «Երալաշ»
20.20 Արձաքե սերիալ. «Պարոն Սեղանի ռեստորանը»
22.00 Ժամանակ
22.50 Սերիալ «Գաղտնի նյութեր»
24.30 Միստ «Համագործակցություն-98»
01.30 Մարզական նորություններ
01.45 Առաջին ալիք հավաքածու «Վիկինգի վրեժը»
03.15 Աշխարհի առաջնություն. բազմամարտ. չմշկավազք

PTP

9.00 Մուլտֆիլմ «Ծիտուն ու մրջյունը»
9.10 Ա. Պուշկինի հիշատակին. Գ/Ֆ «Աշնանային զանգեր»
10.10 Մուլտֆիլմ
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.50 Հեռուստախաղ «Հարյուրը մեկին»
12.30 Մեր առաջին հայացից
13.00 Պողիում դ'արս
13.30 Ընտանեկան հոգսեր. Նատալյա Վառլեյի հետ
14.00 «Մի շաբաթ Սանտա Բարբարայում»
15.00, 21.00 Լուրեր
15.35 «Վեյերնայա Մոսկվա» թերթի 75 ամյակին
16.55 50X50 կրառնած ատող
18.05 Բիաթլոնի աշխարհի առաջնություն
19.00 Իմ ընտանիքը
20.00 Սանուրակագույն մռնը
21.30 Պրեմիերա. Գ/Ֆ «Մու-մու»
23.25 Գ/Ֆ «Անթողոչ սերով» (ԱՄՆ)
01.10 «Արագություն»
01.25 Թեժ տատնյակ

7 փետրվար

10.05 Առավոտ լուսո
10.15 Բարեւ
11.15 Զսպանակ
11.30 Երաժշտական ծրագիր «Նոն ստոպ»
11.45 Շախմատ -64
12.00 Զինուժ
12.30 Վավերագրական կինոնկար «Ձեռի Չան. իմ կյանքը»
13.45 Երաժշտական տեսադարան
14.00 Մուլտօրագիր «Ով է ընկերդ», «Բարի գալուստ», «Գորտուկը փնտրում է հոր», «Ճագար թութակը»
14.40 Հեռուստաթատրոնի տեսադարանից. Ժիրայր Անանյան. «Տախի, տախի»
17.00 Հեռուստախաղ «Ֆորտ Բոյարի բանալիները»
18.35 Մուլտկինոնկարներ «Եղեւնու կոնով զամբյուղը», «Երկու աստղեր», «Սա ինչ բան է»
19.00 Ծիծաղի տուն
20.00 Խորհրդարանական ժամ
20.35 Դեսից դենից
21.00 Օրակարգ
21.35 Կիրակի
22.25 8 1/2. Գ/Ֆ «Օրփեոս»

ԱՐՄԵՆԻԱ

11.30 17.30 Մուլտֆիլմ
11.45 Մանկական հանրագիտարան
13.00 Գ/Ֆ «Վիշապի սիրտը»
14.30 Նորաձեւություն
14.55 Մեր խաղը
15.20 Գեղարվեստական ֆիլմ
17.00 24 կադր վայրկյանում
17.40 Գեղարվեստական ֆիլմ
19.20 Դարը
19.45 Դարի մեծագույն կանայք
20.10 Դուք առաջինն եք
20.35 Համերգ
22.10 Ռափ-շոու
22.50 Գեղարվեստական ֆիլմ

11.00 Սուրհանդակ (կրկնություն)
11.35 Ընտանեկան մարմնամարզություն (բոդի դենս)
12.00 Մուլտֆիլմ
13.30 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
13.45 Հրապարակ
13.55 Վ/Կ «Մուհամեդ Ալիի լավագույն մարտերը»
14.30 Գ/Ֆ «Օդի արքան»
16.00 Ի դեպ
16.25 Գ/Ֆ «Գաղտնի գործակալ 00-սոուլ»
17.35 Գիտատեղեր. Կարո Քեոսայան
18.00-19.00 Ընդմիջում
19.00 Գ/Ֆ «Միստր Հոնկոնգ»
20.45 Մուզունինի Բոա
21.20 Երեք խնդիր. Վլադիմիր Մսրյան
21.40 Մի առիթով. գեղանկարիչ Արմեն Խոջոյան
22.00 Ոզնի-Շոու ընտրանի
22.30 Յոթ քար լրատվական-վերլուծական ծրագիր
23.00 RIO DE -2
00.00 Գ/Ֆ «Կամավորականներ»
01.45 Յոթ քար

8.55 Գ/Ֆ «Անախորժություններ կապված կատիկի հետ»
10.30 Դիսնեյ-ակումբ. «Զռահարսը»
11.00 Նորություններ
11.15 Դմիտրի Կռիլովի «Անլուրջ նոթերը»
11.30 Քանի դեռ բոլորը տանն են
12.05 Վարորդյան ատող
12.55 Աշխարհի առաջնություն. բիաթլոն, չմշկավազք, բազմամարտ
14.00 Նկարիր, հարմոն սիրելի
14.35 Սերիալ «Նավապետ Կուստոյի բոլոր ճանապարհորդությունները», «Մեռնող Ամազոնի վրա»
15.25 Ծիծաղի համայնապատկեր
(16.00 Նորություններ)
16.15 Ճանապարհորդությունների ակումբ
17.05 Սերիալ «Միմֆոնիկ գաղտնիքներ»
17.30 «Սպարտակը» չեմպիոն
18.00 Դիսնեյ-ակումբ. «Թիմոնը եւ Պումբան»
18.20 Դիսնեյ-ակումբ. «Ալադինը»
18.55 Նշանավոր մարդկանց կյանքը
19.40 Պատմության անիվ
20.20 Ոսկե սերիա. «Անհնահնահյին ու գրավիչը»
22.00 Ժամանակ
22.35 Համաշխարհային կինո. «Կոլոմբոյի օրենքը»
24.00 Ֆուտբոլի տեսություն
24.20 Աշխարհի նորություններ
24.35 Գ/Ֆ «Մարիսյան եւ Նապոլեոնը»
02.20 Աշխարհի առաջնություն. չմշկավազք, բազմամարտ

PTP

9.00 Մուլտֆիլմեր «Կախարդական մատանի», «Միայնակ ռոյալ»
9.30 Ծառայում եմ հայրենիքին
10.05 Մուլտօրագիր
10.30 PTP- փոստը
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.30 Ինքդ քեզ ռեժիսոր
12.05 «Անշլագը» ներկայացնում է
12.25 «Քաղաքիկ»
13.00 Ռուսական լոտո
13.40 Գրերի աշխարհը Լեոնիդ Կուրավլյովի հետ
14.00 «Մի շաբաթ Սանտա Բարբարայում»
15.00 Լուրեր
15.30 Դաշնություն
16.15 Խորհրդարանային ժամ
17.15 Բիաթլոնի աշխարհի առաջնություն
18.00 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
19.00 «Անծանոթ ատող». Իռակլի Շարոեւ
20.00 Հույժ գաղտնի
21.00 Հայելի
22.00 Գ/Ֆ «Ինչ հրաշալի խաղ է»
23.45 Կ-2-ը ներկայացնում է
00.45 Հերթապահ բաժանմունք
01.10 Կինոդահլիճ «Կ-2». Գ/Ֆ «Եվրոպա» (Ֆրանսիա-Գերմանիա-Դանիա)

8 փետրվար

9.05 Համահայկ փախուստներ. «Լաչինդի անհետացումը»
10.00 Օրակարգ
10.35 Վավերագրական կինոնկար «Ջեքի Չան. իմ կյանքը»
11.50 Բոհեմ
12.25 Զսպանակ
12.40 Երաժշտական ծրագիր «Նոն-ստոպ»
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին
17.00 Հայլուր
17.20 Հեռուստասերիալ «Կապիտան Թենիքեշ» (1-ին մաս)
17.50 Մուլտկինոնկար «Արջասարսափ»
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
19.00 Բանուգործ
19.15 Բախ. «Բրանդենբուրգյան կոնցերտներ»
19.30 21 րոպե
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.45 Հեռուստակապակցություն
20.50 Սպորտ
21.05 Հեռուստասերիալ «Խուզարկու Նեշ Բրիջեսը»
21.55 Հիթ շքերթ
22.30 Կրկնվող ֆիլմերի էկրան. «Պատվի համար»
00.00 Հայլուր

ԱՐՄԵՆԻԱ

11.30 Հեռուստախոհանոց
11.45, 12.45, 14.50 TV խանութ
11.55, 18.05 Հեռուստասերիալ «Էղերա»
12.55 Նորաձեւություն
13.20 Գեղարվեստական ֆիլմ
15.00 Մուլտֆիլմ
15.50 Գեղարվեստական ֆիլմ
17.50 Անեկդոտների բուդկա
18.00, 18.30 Մինչ ժամը
19.00 Զրույցներ դասական երաժշտության շուրջ
19.30 Ժամը
20.00 Մեր լեզուն, մեր խոսքը
20.20 Ինտերնետ
20.30, 22.00, 22.30 Ժամն անց
20.40 Գեղարվեստական ֆիլմ
23.00 Օրը
23.40 Գեղարվեստական ֆիլմ

09.00 Տոմար, ավարտին Գ/Ֆ «Նոստրոմո» (I մաս) ավարտին Յոթ քար (կրկնություն)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
19.45 Քաղաք
20.00 Հեստագիծ-ը վարում է Աննա Իսրայելյանը. ԱԱ եւ ՆԳՆ նախարար Սերժ Սարգսյանի մասնակցությամբ. (կրկնություն)
20.40 «03»-բժիշկներ եւ հիվանդներ
21.05 Հմայիլ
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Գ/Ֆ «Նշանառության տակ»
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անդորր
00.10 Գանձերի կղզին (I մաս)
00.20 «Մրցամարտ թիվ 1». Մայք Թայսոն-Ֆրանցիսկ Բոտա
01.00 Գիշերային կինոսրահ. «Բիզնես հաճույքի համար»
02.30 Սուրհանդակ

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Մուլտսերիալ «Կատուները, որն ապրում էր տանիքում»
16.35 Հրաշալի ընկերակցություն
16.55 Աստղային ժամ
17.35 Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
19.00 Նորություններ
19.15 Այդ հեշտաբարո կենդանիները
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.05 Վ. Պոզների «Դեմակով մարդը» ծրագիրը
20.45 Սերիալ «Հավերժական կանչ»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.50 Սերիալ «Երազներ ոստացողները»
23.45 Հայացք
24.30 Օրվա նորություն
24.45 Գ/Ֆ «Խաղաղ օր պատերազմի վերջում»

PTP

8.00, 10.30, 10.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
10.50 Աղրանքներ փոստով
11.00 «Սանտա Բարբարա»
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն…
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.35 Լուրեր
12.35 Սերիալ «Պետերբուրգյան գաղտնիքների հանգուցալուծումը»
13.30 Հայելի
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ «Իտալական ռեստորան»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Մուլտֆիլմեր
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Ակտոմոտոպորտ. ձմեռային օղակ
19.25 Գ/Ֆ «Ուրիշի կինը եւ ամուսինը մահճակալի տակ»
20.30 Կրկնակի դիմանկար
21.40 Սանդամատներ
21.50 Մեր առաջին հայացից
22.30 Վավերագրական ֆիլմ «Ընտրյալը» (1-ին, 2-րդ մասեր)
00.25 Սերիալ «Լոս Անջելեսի աստղը»
01.20 Հերթապահ բաժանմունք

digitised by A.R.A.R.@

Intermotor Armenia JVSC

General distributor for
DAIMLER CHRYSLER in Armenia

ՀՐԱՒԻՐՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՅԹԻ

1. Վաճառքի գծով տնօրեններ
2. Վաճառող(ուհի)ներ ավտոմեքենաների, առեւտրի բարձական փոխադրամիջոցների, պահեստամասերի եւ ավտոմեքենաների պարագաների գծով
3. Ընդհանուր հարաբերություններ՝ գովազդային, լրագրության ծրագրավորման մենեջեր եւ գրասենյակային աշխատողներ
4. Գործավար-քարտուղար(ուհի)ներ

Պահանջներ.
- Հայերեն եւ անգլերեն լեզուների կատարյալ տիրապետում
- Գերմաներեն լեզվի իմացությունն առավելություն է
- Հաճելի, գործունյա արտաքին տեսք
- Համակարգչային գրագիտություն (Microsoft Office Programs)
- Համակարգչային ծրագրավորման իմացությունն առավելություն է
- Ինքնուրույն աշխատելու ձիրք
- Կոլեկտիվում աշխատելու եւ համագործակցելու ձիրք

5. Ավտոմեքենայի տեխնիկական գծով աշխատողներ.
- բաժնի վարիչ
- ավտոմեքենայի թիթեղյա մասերի վերանորոգող
- ավտոմեքենաների ներկարար
- ավտոմեքենաներ վերանորոգող
- մեխանիկներ
- էլեկտրիկներ
- պահեստամասերի գծով վարիչ
- պահեստամասերի գծով վարիչի օգնականներ

Պահանջներ.
- Մերսեդես մեքենայի հետ աշխատելու փորձը մեծ առավելություն է
- Անգլերեն, գերմաներեն, ֆրանսերեն լեզուների եւ համակարգչի իմացությունը ցանկալի է:

Բոլոր հետաքրքրված անձանց, ովքեր բավարարում են վերոնշյալ պահանջները, խնդրում ենք ներկայացնել ինքնագիր (CV), դրան կցվող փաստաթղթեր եւ երկու լուսանկար, կամ փաստաթղթերի փաթեթն ուղարկել ֆաքսով՝ մարտի երկրորդ կեսին կայանալիք հարցազրույցին մասնակցելու համար:

Հարցազրույց. **ուրբաթ, 5/2/99- 14⁰⁰-20⁰⁰, շաբաթ 6/2/99-10⁰⁰-13³⁰**
կիրակի 7/2/99-11⁰⁰-14⁰⁰, երկուշաբթի 8/2/99 14⁰⁰-20⁰⁰

1. Sales Directors
2. Sale representatives for cars, commercial vehicles, spare parts & car accessories
3. Public relation, Advertising, Media planning manager & officers
4. Executive secretaries

All above-mentioned positions require
- Excellent Armenian & English languages.
- German language is a plus.
- Representable personality.
- Excellent Computer Skills (Microsoft Office Programs)
- Programming skills is an advantage.
- Autonomous and self - confident.
- Has the ability to work in a team.

5. Car Technicians
- Foreman
- Body repair expert
- Car paint expert
- Auto mechanics
- Auto electricians
- Spare Parts manager
- Spare parts assistance

Knowledge of Mercedes Car is a big advantage. English, German, French languages is a plus. Computer Skills is an addition.

Please bring your detailed CV & supporting documents with two photos, or send your document by fax for an appointment in second half of March, to the following address.

Interview: Friday, 5/2/99-14⁰⁰-20⁰⁰ P. M. Saturday, 6/2/99-10⁰⁰-13³⁰ P. M., Sunday, 7/2/99-11⁰⁰-14⁰⁰ P. M., Monday, 8/2/99-14⁰⁰-20⁰⁰ P. M.

5 Hanrapetoutyan st., room 46-47, Yerevan, Republic of Armenia Tel: 52-80-85, 58-12-75, Fax: 56-51-79

ՀՀ ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԱՆԱՎԱՐՏ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹՆԵՐԻՆ

«Գյուղհիմիացման խանրապետական կայանի չորանոց»
(ք. Երեւան, Օհանյան Իսահակյանի 22)

Շինությունների համար նախատեսված տարածքը	180 քմ
Հողային տարածքը	0,05 հա

«Պոլիկլինիկա»
(ք. Երեւան, Նորաշեն թաղամաս)

Շինությունների համար նախատեսված տարածքը	2355 քմ
Հողային տարածքը	0,37 հա

Մրցույթների պայմաններն են
1. Առաջարկվող գինը
2. Շինարարության սկսվելու եւ ավարտվելու ժամկետները

Մրցույթները կկայանան սույն թվականի փետրվարի 24-ին, ժամը 15:00-ին:

Մրցույթներին մասնակցել ցանկացողները դիմեն հետեւյալ հասցեով.

Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երեւան
Հանրապետության հրապարակ, Կառավարական տուն 2.
ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարություն, V հարկ, 508 սենյակ
Մրցույթների կազմակերպման բաժին
հեռ. 52-06-28, 52-73-90, 56-44-21, ֆաքս 52-06-28: E-mail: tender@arminco.com

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության հովանավորությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող կապիտալի շուկայի զարգացման ծրագրի շրջանակներում Price Water House Coopers ընկերությունը ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության արժեթղթերի եւ բորսաների տեսչության հետ համատեղ, ինչպես նաեւ արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների միության (ԱՇՄՄ) եւ ֆինանսական շուկայի մասնագետների միության (ՖՇՄՄ) օժանդակությամբ կազմակերպում է դասընթացներ արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների համար հետեւյալ թեմաներով.

Ընկերության արժեթղթերի անդեռայինց.
Ներդրումներ, ներդնողներ եւ նրանց իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմները.
Բրոքեր/դիլերային գործունեություն.
Թողարկողներ, կորպորատիվ կառավարում եւ կապիտալի մեծացման մեթոդներ.
Արժեթղթերի շուկայի օրենսդրական կարգավորման հարցերը.
Արժեթղթերի շուկան սպասարկող ենթակառուցվածքները.
Ֆինանսական մեխանիզմները եւ ազդեցությունը նրանց վրա.
Բիզնես ասոցիացիայի եւ ինքնակարգավորվող կազմակերպությունների զարգացումը.
Ինվեստիցիոն հիմնադրամներ:

Կկազմակերպվեն նաեւ դասընթացներ ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունում արժեթղթերի շուկայի մասնագետի որակավորման քննություններ հանձնելու ցանկություն ունեցող անձանց համար, որոնց մասնակցել ցանկացողներն իրենց մասին պետք է ներկայացնեն հետեւյալ տեղեկությունները.

1. Անուն, ազգանուն, հայրանուն
2. Լեզուների տիրապետումը
3. Հեռախոսի համարը
4. Ներկայիս աշխատանքի վայրը

Դասընթացներն անցկացվելու են 10-15 անդամներից կազմված խմբերով, որոնց ընտրությունն ու ծեւավորումը, ըստ դիմորդների պատրաստվածության աստիճանի, կատարվելու է նախնական հայտերի հիման վրա: Դասընթացներին մասնակցած եւ ավարտական թեստային ստուգումները հաջողությամբ անցած ունկնդիրները կստանան համապատասխան հավաստագրեր եւ կունենան բավարար գիտելիքներ արժեթղթերի շուկայի մասնագետների որակավորման քննություններ հանձնելու համար:

Վերոհիշյալ դասընթացներին մասնակցել ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանում կապիտալի շուկայի զարգացման ծրագիր հետեւյալ հասցեով՝ Արամի փող. 42/1, հեռ.՝ 58 92 86, 58 92 01:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց փակ տնտ. պատշգամբով բնակարան «Արաբկիր» համայնքի կենտրոնում:
Հասցեն. Կոմիտաս 56, բն. 62:
Զանգահարել 23-40-73

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

98 թ. արտադրության 2108 մակնիշի սպիտակ ավտոմեքենա: Գինը՝ պայմանագրային:
Հեռ. 222313, 651588

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

եռահարկ, փոքրիկ այգով սեփական տուն Մոնումենտում (աժանք ներքին հարդարման):
Զանգահարել 58-33-26
ժամը 18.00-23.00

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (569393, 581351) · տեղեկագրերով · էլեկտրոնային տարբերակներով (մագնիսական սկավառակներով, INTERNET ցանցով)

Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 931. Տպաքանակը 4000. Ստորագրված է տպագրության 5. 02. 1999. Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@